

AREGCEL

HAZI PÉLDI Ár 24/mér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KORUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed
évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen
4 dinár, 120 líra, 2 francia frank, 10 lei

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 273-82 ES 273-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTÁNTÓL
REGGELIG: JOZSEF 308-30, JOZSEF 310-10

VIII. évfolyam

Budapest, 1929 február 25

8. szám

A spanyol diktátort megbuktatja a leverett forradalom

A magyar válogatott 3:0 arányu vereséget szenvedett Párisban

Megkezdődött a „Marsch nach Wien“!

— mondotta vasárnap a Heimwehr,

amelynek 4000 harcosa a szocialista ellentüntetés viharában vonult végig vasárnap Bécs külvárosain

A Schutzbund 10.000 embere katonás rendben sorakozott Bécs utcáin, amelyek rendjét újból Schober rendőrfőnök mentette meg

Bécs lakossága a jeges szélben és a 6 fokos hidegben fagyos részvétlenséggel kísérte a fajvédők és a szocialisták nagy aggodalommal várt demonstrációját

Bécs, február 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Vasárnap reggel éles, jeges szél sövöltött Bécs utcáin, amikor a Schutzbund és a Heimwehr emberei — mindnyájan a rendőrség által pontosan kijelölt helyeken — gyülekezni kezdtek a nagy demonstrációra. Bécsnek eszébe jutott az októberi fölvonulás, amikor Wienerneustadban tartották meg a mai nap főpróbáját és bár

a rendőrség a legnagyobbfokú óvintézkedéseket tette és szinte példátlan erővel vonult föl,

mégis voltak aggodalmaskodók, akik attól féltek, hogy a két ellenséges tábor fölvonulása baltasztrófiás összeütközéssel fog végződni. Még mielőtt az osztrák főváros fölébredt volna, a rendőri csapatai mindenütt elfoglalták a számukra stratégiai pontossággal kijelölt vonalakat és

sűrű rajokban huszas őrzőpatrok cirkáltak végig a fölvonulás utcáit.

A szocialdemokrata védőrség mintegy 10.000 tagja reggel 1/8 órakor a szocialdemokrata párt Rechte-Wienzeilen levő székháza előtt gyülekezett. Innen vonultak a védőrség egyenruhás tagjai, zárt sorokban a Ringre, ahol a köztársasági szobor talapzatán a szocialdemokrata pártvezetőség tagjai foglaltak helyet.

A menet teljes eszűdben vonult el a pártvezeték előtt, beszédek nem tartottak.

A csapatok elvonulása két órn keresztül tartott. A fölvonulás utvonálán a munkásság élte a szocialdemokrata fegyveres alakulatok tagjait. Dél előtt 11 órára a szocialdemokrata fölvonulás végétért

anélkül, hogy bárhol is rendezavarás történt volna.

A Heimwehr bécsi csoportjának mintegy 4000 tagja sorakozott föl reggel 8 órakor a Ringen. A Heimwehr a Ringről Meidling külvárosba vonult, ahol a Drehr-féle vendéglő nagytérképben toborzógyűlést tartottak. A gyűlésen a Heimwehr vezetői beszédek mondtak. Az egyik szónok kijelentette, hogy addig akarnak küzdeni, amíg a „vörös Bécs”-ből „német Bécs” nem lesz. A stájerországi Heimwehr vezére beszédet a farszékát római diadalutjára hivatkozva, ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Der Marsch nach Wien hat begonnen!

A gyűlés után a Heimwehr-esapatok a Südtiroler-Platzra vonultak. Az utvonálon, a munkáslakta városnegyedekben a járőrök, a házak lakói „Pfui” kiáltásokkal tüntettek a Heimwehr ellen, az ablakokból szidalmakkal fogadták a fölvonulókat. A fölvonuló csapatok hazafias dalok éneklésével válaszoltak az ellentüntetésre. A rendőrség a fölvonulást utvonálához vezető utcákat többszörös kordonnal zárta el és ennek köszönhető, hogy

összeütközésekre nem került a sor.

A lakosság ellenszenva a Heimwehrral szemben a legerősebben nyilvánult meg a Matteotti-ról elvezetett új városi bérházak hatalmas házesoporiánál, amely vörös zászlókkal és drapériákkal volt díszítve. Amint a fölvonulók a Matteotti-házesoporthoz értek,

az ellentüntetést oly hatalmas méreteket öltött, hogy a Heimwehr-esapatok kénytelenek voltak gyorsabb menetelésben folytatni útjukat.

A Südtiroler-Platzon a Heimwehr vezetősege

Könnyek Kohinoorja

A walesi herceg, ez a csinos, közvetlen, végtelenül rokonszenves angol fiatal ember, a felelősségérzetnek és kötelességtudásnak a csatornántulra is átvilágító példáját adta, amikor egyedül, minden kíséret nélkül leutazott a walesi és monmouthshirei bányavidékre, ahol a bányászok a nyomor dantei kinszenvedéseit élik. A brit világbirodalom örököse leszállt a bányák mélyébe, gyalogosan, mint egy magányos vándor, bejárta a falvakat, meglátogatta az asszonyokat kihűlt tűzhelyük mellett, ölébe vette a maszatos, éhes gyermekeket, benézett az emberek lelkébe, ahol oly szomorúságot látott, hogy a londoni illusztrált lapok karsu és szőke hőse neki-dült egy kormos munkásház falának és sirva fakadt. A walesi herceg a vizgatlan bányavidékről a legnagyobb angol rádiótársaság stúdiójába sietett, ahonnan az átéltek szívfaesáro hatása alatt hívta föl a kormányt, az arisztokráciát, a pénzülvágot, az egész angol társadalmat, hogy a legendarabb inség és pusztulás posványában fuldokló bányászokon segítsenek. Magyarország sok vidékének koldusszegénysége égbekiáltó! A föld népét a nyepstelenség, a munkanélküliség, a napszámok embertelen alacsonyága, a fűdőlész és a gyermekhalandóság iszonyatos arányzána, az árvaság és az elhagyatottság érzete és egy lelkiismeretlen, szervezetlen, syloeki kivándorlási nagyzüem irtja és sorvasztja. A kihűlt walesi bányavidek magyar mása a Hegyalja. Ezen a könyörtelen télen a még a régi dicsőségből megmaradt szőlő is elfagyott. A kőbányák, ahol tiz és félórai munkáért 2 pengő 50 fillér napszámot fizettek, nincsenek üzemben. A földmunkás napi bére 15 órai munkáért ösztől nyárig legfőjebb, ha 1 pengő 60 fillérről 2 pengő 60 fillérre emelkedik, de az asszonyok még kevesebb. Most ez a családos embernek százaz kenyérléjra sem elég kereset is, haladók. Ha a miniszterelnök egyszer ezen a kietlen tájon vadászna és látná az inséget és a pusztulást, talán ő is nekitámaszkodna egy monoki, mádi, tarcali viskó kapufeltájának és jégcsappá fagnának könnyei e dermetszivü ország szimbólumaként. Kihez forduljon, mit várjon, miben higyen még ez a nép, amely egy kortespolitikától megmetyezett közgazgatás zárt ajtaja előtt didereg, amely lelke mélyéig megrendülve látta két választáson, mint tivornyáznak fizetett léhütők a földult polgári szabadság romjain? Kanadába induló szulott vonatok kéménye szikrázik a hegyaljai éjszakában... Ne szegyeljük a könnyeket! Emlékszem egy Habsburgra, az utolsó császár- királyra, aki zokogva borult a Monte San Gabriele véres szikláira. A walesi herceg könnye nékem szebben ragyog, mint az angol királyi kincs-tár 186 karatos Kohinoorja. Résztétől, megindultágtól, rossz előérettől elfátyolozott szemünk harmatát, összefacsarodott szívünk bánatos dobogását küldjük legalább a Hegyalja szikkadt földjére, ahol egy kis magyar világ fuldoklik a nyomorúság és keserűség fekete lovében...

előtt vonultak föl a csapatok. Délután egy órákor a Heimwehr-fővonalas is nyugodtan végetért.

A rendőrség körülbelül hetven rendzavart állított elő.

akik ellen megindították az eljárást. A letartóztatottak többnyire a kommunista párt tagjai, akik előre kidolgozott terv szerint ügykeztek a rendet megbontani. A helyvárosban az osztrák főváros mozgalmas vasárnapjáról alig vettek tudomást. Ennek főleg az volt az oka, hogy a 6 fokos hideg és a jeges szél el-

vette az emberek kedvét attól, hogy túlságosan kíváncsiak legyenek a viharosnak ígérkező vasárnapra. Bécs lakossága csak mérsékelt számban vett részt a Schutzbund és a Heimwehr fővonalasain, sőt még a nézőközönség is alaposan összeszűkült. Szinte azt lehet mondani, hogy

a fajvédők és a szocialisták vasárnapi nagy demonstrációját fagyos részvétlenség kísérte.

De azt is el kell ismerni, hogy a hideg mellett és fölé függetlenül Schöber újra megmentette Ausztriát.

„Oroszlán feküdt keresztül az uton, amelyet a mi letiporhatásunk országutjává akarnak tenni az idegen szellem csapatai!”

mondotta Baltazár püspök Kenderesen ifj. Horthy Miklós főgondnoki installációján

Kenderes, február 24.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap folyt le ünnepélyes keretek között ifj. Horthy Miklós beiktatása a kenderesi református egyház főgondnoki tisztjébe. Az ünnepen, amelyet a reformáció első éveiben épült kenderesi református templomban tartottak, megjelent a kormányzó is, akit Baltazár Dezső püspök fogadott. Az istentiszteleten, Török Imre esperes imája után a püspök mondott mely bőbeszédű prédikációt, amelyet így végzett: „Szegesse az Ur Jézus Krisztus az az ifjú, akit ma szentlelkével egy gyülekezet vezérének hívott ki és jelölt meg az Isten...” A presbiteri diszkussziójában

Baltazár püspök

ezt a beszédét mondotta:

— A kenderesi református egyház ünnepi pompája a magyar nemzet sok nagy küzdelmének, szenvedésének és dicsőségének szent vagyoskodásán áll, amelyre a legtöbb protestáns vért a magyar kálvinizmus hullatta. Ezért fénylik és ragyog a magyar földön még mindig teljesen és elcsúsztatlanul a szűz Evangélium, ezért szegének még mindig bizonyos zengéssel a lélek trombitái, hogyha egyszer a magyar nemzet életének függőlegesség, szabadsága, világszaga és győzelme fels kell mutatni az irányt. Abban, hogy főgondnok ur ifjú eréit, lelke tüzet, szent reményességét, szilárd hitét és munkabírást, mely ebbe a történelmi folyamatba beleszűrt, ebben mi megpecsételték, életképessége fölőrdülését látjuk a magyar kálvinizmus jelentőségének, mind

A nürnbergi magyar hét ünnepe vasárnap a kormány és a főváros nevében megkoszorúzták Dürer Albert sírját

Nürnberg, február 24.

(A Reggel tudósítójától.) A nürnbergi magyar hét alkalmából itt tartózkodó magyar vendégek vasárnap általános gyűzőnapon megjelentek a világháború hősi halottainak emlékművének. Ott volt dr. Luppe, Nürnberg főpolgármestere, a városi tanács több tagja és a művészeti élet számos személyisége. A magyar kormány nevében Kertész K. Róbert államtitkár magyar

nemzetiszűz szalaggal díszített, babérokoszorút helyezett az emlékműre és kegyeletos szavakkal emlékezett meg azokról a német bajtársokról, akik a világháborúban Magyarországgal közösen védekeztek a hazai bűzhelyet. Utána Berzel Jenő alpolgármester Budapest székesfőváros nevében, dr. Bevilacqua-Borsodi Béla, a Magyar Hadtörténelmi Múzeum adjunktusa a múzeum nevében helyezték el koszorúkat és néhány rövid, megható szóban emlékeztek meg a

a tiszta kereszténység, mind pedig a nemzet élet vonatkozásában. Boldogan érezzük, hogy

főgondnoki tisztvállalása tényével oroszlán feküdt keresztül azon az uton, amelyet a mi letiporhatásunk országutjává akarnak tenni idegen szellem csapatai.

Nagy név titombfűjét látjuk fölmagasodni az idegen szellemű járás-keles sodrában. Hűsége nem mutat semmi nehézséget, a siker számára semmi tartózkodást. Kerjük Istenet, hogy ebben az életben teljesítse meg rajtad kegyelme gazdagságát minden áldásával.

Török Imre esperes a heves-nagykunsági egyházmegye nevében szökött, majd

ifj. Horthy Miklós

válaszolt:

— Az a körülmény, hogy családunknak már több tagja volt ezen a helyen elődöm, sok kötelességet jelent, de nem felek a fölőrdülést, mert tudom, hogy szeretettel támogatnak nekem munkáimban, a jövőre. Igérem, hogy igyekszem fogok az egyháznak és a hazának mentől több jó szolgálatot tenni.

A gyülekezet dében, a Kulturház dísztermében közömböt adott, amelyen kíséretével a kormányzó is megjelent. Az első toszott Baltazár Dezső mondotta a kormányzóra. Ifjabb Horthy Miklós a püspököt, az esperest és a vendégeket köszöntötte föl. Nagy megtiszteltetésnek mondotta, hogy Baltazár Dezső személyesen jött el az ünnepre.

világháborúban hősi halált halt bajor bajtársokról. Végül dr. Luppe főpolgármester Nürnberg város nevében köszönetet mondott az elesett német hősök iránti hűségos megemlékezésért. A résztvevők ezután autón

a történelmi nevezetességű Johannis-temetőbe mentek, ahol a legnagyobb német festőművész, a Magyarországon született Dürer Albert hamvai nyugszanak.

A magyar vendégek piros-fehér-zöld szalagot díszített pompás babérokoszorút helyeztek el Dürer sírján és kegyeletos szavakkal jutatták kifejezésre azt a szeretetet és tiszteltet, amelyet Magyarországot écselték a nagy művész iránt. Dr. Luppe köszönőszavaiban rámutatott arra, hogy némesak Németország, hanem az egész kulturvilág mily köszönhet Dürernek, akinek tisztelete sohasem szűnik meg. Az ünnepe után két előadást tartottak a nürnbergi városi képtárban. Tihámér Lajos osztálytanácsos fölőlcasa a lácollevő Petrovics Elek előadását a modern magyar művészetéről, amelyben markáns vonalakkal változa a magyar festőművészet európai művora való emelkedését és hangoztatta, hogy a művészet a legérősebb jegyere a magyarság kezében, művészetével mutatja meg kulturális erejét. Utána dr. Bevilacqua-Borsodi Béla tartott fölőlvást Magyarországot és Nürnberg művészettörténelmi kapcsolatairól.

Rothermere lord százezerpengős adományát e héten osztják szét a főváros szegényei között

(A Reggel tudósítójától.) Rothermere lord vasárnap kábeltáviratban közölte Ripka főpolgármesterrel, hogy

a főváros szegényeinek szánt 100.000 pengőt Newyorkból már átutálta Budapestre

és az összeg kedden délelőtt át is vehető a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránd. Ezzel kapcsolatban

Ripka főpolgármester

ezeket mondotta A Reggel-nek:

— Rothermere lord nemes adományát kedden délelőtt átveszem és nyomban átadom Sípőcz polgármesternek. A szétosztás munkáját ugyanis a polgármesteri hivatal, illetve a tanács szociálpolitikai ügyosztálya végzi el, az előjárások bevonásával.

A 100.000 pengőt a legrövidebb időn belül osztjuk szét a főváros szegényei között.

A német meteorológusok szerint újabb fagyhullám fenyeget

Berlin, február 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A meteorológiai intézet vasárnapi jelentése az enyhébb időjárásra vetett reményeket egy csapásra megszünteti.

Berlinben vasárnap a hőmérő ismét sülyedt.

Königsbergben vasárnap este 21 fok hideg volt és a meteorológusok szerint az újabb fagyhullám igen hamar elborítja majd egész Középeurópát.

Választójogot kapnak a francia nők a községi választásokra

Páris, február 24.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A miniszterelnök közölte a francia feministák országos szövetségével, hogy a kormány pártolja a szövetségnek azt az óhaját, hogy a községi választásokon a nők aktív és passzív választójoghoz jussanak.

Nem gyilkolták meg, hanem öngyilkos lett a Sing-Sing hóhéra

Newyork, február 24.

(A Reggel tudósítójától.) A newyorki rendőrség hivatalosan cáfolja azt a hírt, hogy Hulberth, a Sing-Sing-fegyház hóhéra, akit lakásán halva találtak, gyilkosságnak esett áldozatul. A lefolytatott vizsgálat szerint Hulberth öngyilkos lett a kirozó betegsége miatt öngyilkos lett.

Váltóhiteit folyósítunk

dologi fedezteté, autóra, ákszerre, szőnyegre, zongorára és egyéb kereskedelmi áru

Jelzálogkölcönöket

II. helyre is előnyösen folyósítunk

BANK- ÉS ÁRUFORGALMI VÁLLALAT

Budapest V. Néator-utca 30. szám

Legnagyobb teljesítményhez

Legnagyobb gyorsasághoz

Telefon:

Aut. 258-86 és 144-71

Dénes és Friedmann Rt.

Budapest VI.

Desszefly-utca 29. sz.

A spanyol diktaturát megbuktatja a legyőzött forradalom

„A diktatura megrendült Spanyolországban, a közvélemény már kételkedik Primo de Rivera tiszta szándékaiban!” — írja a Times

London, február 24.

(A Reggel tudósítójától.) A legutóbbi spanyolországi forradalmi mozgalmak idején a „Times” kiküldötte egyik munkatársát, aki most számol be utjának tapasztalatairól. A cikk szerint

a diktatura helyzete nagyon megrendült Spanyolországban.

Most először történt — írja a „Times” —, hogy pánik jelt mutatkoztak. Ha az az óriási rendőri karhatalom, amelyet Martínez tábornok belügyminiszter állított föl, nem tudja megakadályozni az összezúvást, hat akkor ki képes erre? Az, hogy Primo de Rivera felhívta a hazafiak unofját arra, hogy kuszogalalatot teljesítsen, *ahogya fog népszerűsége emeléséhez hozzájárulni*. Az igazi spanyol rettenetesen megveti a politikai spielet. Ma már nincs ember, aki ne tudná, hogy

a spanyol diktatura nem népszerű.

Primo de Rivera kommunikéi igazat mondának, amikor azt írják, hogy a *sajtó félencsen százaléka ellenséges érzélettel van a diktatura iránt*. Ujabbán

a közvélemény kételkedik már Primo de Rivera tisztességes szándékaiban.

A diktátor föltámasza a király, aki annyira bázál van *láncolva Primo de Riverához, hogy nem tudna számot adni eljárásáról egy nép-*

Egy madridi újság is bejelenti Primo de Rivera bukását

Madrid, február 24.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A „La Nación” föltűnést keltő hosszabb cikkben foglalkozik a politikai helyzettel és a következőket írja:

parlament előtt. És egy népparlament megválasztását csak a diktatura tudja megakadályozni. Eddig a szabadelvű értelmiség volt a diktatura kimondott ellensége, most azonban már

konzervatív és arisztokrata körök is az ellenzék sorába léptek.

Ezek a rétegek a közlegő rossz napoktól való féltelmükben a külföldön helyezik el vagyontukát. Amikor a kormány legutóbb 500 milliópezetős kölcsönt akart fölvenni, a madridi bankok kijelentették, hogy *ügyfeleik nem hajlandók pénz fektetni a kormány által kibocsátott állampapírokkba*.

A „Times”-nek ezen cikke nyomán, amely politikai és diplomáciai körökben rendkívül nagy föltűnést keltett, olyan hírek terjedtek el, hogy

a spanyol diktatura végnapjait éli.

Primo de Rivera nyers erővel elnyomta ugyan a forradalmat, de nem tudta elnyomni a lelkek forradalmát és nem tud megbirkózni a közvélemény azon imperatív követelésével, hogy a diktaturát meg kell szüntetni és alkotmányos uralmat kell helyébe állítani. Beavatott körökben ugy tudják, egész rövid idő kérdése csupán, hogy

a spanyol diktaturát megbuktassa a legyőzött forradalom.

ellenzékbe. A helyzet annyira kiélesedett, hogy amennyiben ez a csoport nem hajlandó levonni ellenzéki magatartásának következményeit, akkor

Vass miniszter és a mögötte fölsorakozó képviselők lennének kénytelenek kivonulni a keresztény gazdasági pártból és átengedni a teret Wolfféknak.

Nagyon sok függ itt Ernszt Sándor állásfoglalásától, ő azonban influenzában fekszik a lakásán és így nincs alkalma arra, hogy a párt két csoportja között kiegyenlítse az ellentéteket, amelyek még e héten pártszakadásra vezethetnek.

Mindkét csoport azt vitatja, hogy a 32 tagu párt többsége vele tart.

erre a kérdésre azonban csak a pártértekezlet adja meg a feleletet. Wolffék nem titkolják, hogy nemcsak a kereszténypárt, hanem a kormánypárt többsége is helyesli ellenzéki akciójukat és meg van győződve arról, hogy a *nuti rendkívül súlyos gazdasági helyzetben csak gyökéres rendszerváltozással lehet segíteni, a rendszerváltozásra való álméletet pedig a guernementális ellenzéki pártok és csoportok összefogásával kell megkönyviteni*. A kereszténypárt jobboldali szárnyával szembenálló tábor viszont rámutat arra, hogy Wolffék legújabb akciója a most már lassan elkészülő fővárosi törvényjavaslattal és az ennek megszavazását követő fővárosi választásokkal függ össze és célja az, hogy

bizonyos engedményeket préseljen ki ezen a téren a kormányból.

Ami az azonban bizonyos, hogy a kormány és pártja most már nem hajlandó többé szólni a „testvérpárt” jobboldali szárnyának ezt a manőverét és el vannak határozva arra, hogy még e héten kongresszusra viszik a dolgot. Erre vonatkozóan

Szabó Sándor,

a kormánypárt alelnöke ezeket mondotta a Reggel-nek:

— A Petrovác-féle cikket nem tekinthetjük tréfadolognak, elszigetelt próbálkozásnak, mivel kétségteletlenül

nagyon komoly akciónak immár nem is a kezdete, hanem folytatása.

Ez a kérdés élenke foglalkoztatja majd a helypolitikai életet és minden bizonytalanságot fog kerülni pártunkban is. Nem hisztem, hogy Vass népjóléti miniszter, akivel szemben amúgyis adunk kifejezést bizalmunknak és ragaszkodásunknak,

azonosítsa magát a külföldi politikai kiráudalásokkal, amelyek most már semmi esetre sem maradhatnak konzekvenciák nélkül.

Követeljük a helyzet tisztázását!

A Reggel beszélt végül

Petrovác Gyulával

is, aki a következőket jelentette ki:

— A „Reichspost”-ban írt cikkem nem más, mint Ernszt Sándor gondolatmenetének kibővítése. Ernszt három héttel ezelőtt fejtegette ki ugyancsak a „Reichspost” hasábjain álláspontját és én most ezt

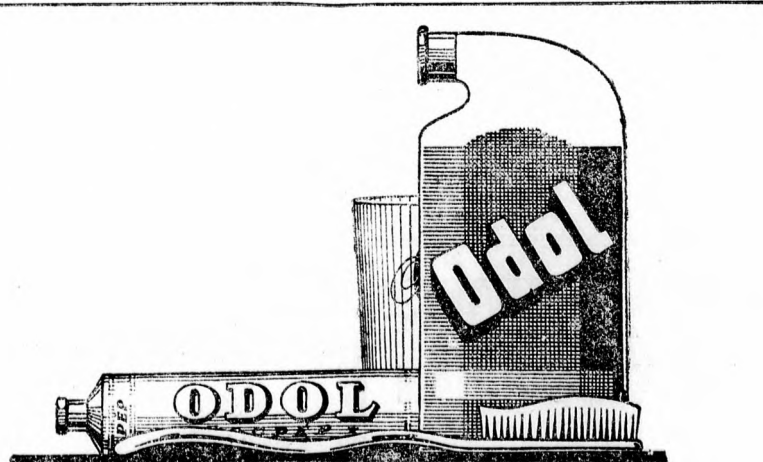
Wolffék nem hajlandók levonni ellenzéki mozgalmuk konzekvenciáit és ezért Vass miniszter és hivei készülnek kilépni a kereszténypártból

(A Reggel tudósítójától.) A keresztény gazdasági pártnak a bécsi „Reichspost”-on keresztül megindított ellenzéki offenzívája Petrovác Gyula cikkével a politikai érdeklődés középpontjába került. A kormányhoz közelálló helyen ezt a cikket az ellenzékbecsületés beharangozásának tekintik és elvárják azóktól a kereszténypárti képviselőktől, akik a cikk elhatározott ellenzéki ségével azonosítják magukat, hogy

kilépnek a keresztény pártból és ellenzékbe vonulnak.

Teljesen beavatott helyen közölték a Reggel-lel, hogy a keresztény pártot *keddre vagy szerdára döntő pártértekezletre hívják össze, amelyen el kell dönteni, hogy a Wolff—Petrovác—Buday—Kossalka-féle csoportot kik követik az*

Férfiing
mértet után elsőrendű, 1 pár pótkézélővel
1929 tavaszi új minták!
20 pengő
Elsőnyös árak miatt érdemes a tavaszi szükségletet kiegészíteni
Legfinomabb francia harisnya- és zoknikülönlegességek
SPIRA ÉS BEREGI
Kossuth Lajos-utca 15
Fióküzlet: Debrecen

Aki nemcsak avval törődik, hogy fogai gondosan ápoltnak látszassanak, hanem súlyt helyez a száj és a fogak tökéletes higiéniájára is, az használja az ODOL fogpépet és az ODOL szájvizet.

a gondolatmenetet kibővíttem azokkal a tapasztalatokkal, amelyeket a közigazgatási javaslat bizottsági tárgyalása során szerectünk. A keresztény nemzeti irányú szabad mozgás lehetősége a vidéki városokban erős korlátok közé szorult. E korlátok közül lehetetlen a lajstromos szavazás után szabadulni, mert a kormány a lajstromos szavazás elöl a legmirevább elvárások. Ez semmi esetre sem bürokratisztikus a keresztény gazdasági párttal szemben, Arra a megjegyzésünkre, hogy a kormány

és pártja most már ragaszkodik a konzekvenciák levonásához. Petrovics így válaszolt:

— Konzekvenciák levonásának itt nincs helye, mert a keresztény párt megalakulása óta teljesen a szabad kritika álláspontján áll.

Ami pedig a továbbiakat illeti, ezekre majd a vármegyei javaslat parlamenti általános vitájában lesz alkalomunk megfelelni.

Belgium és Franciaország 25 évre szóló katonai szerződést kötöttek Németország és szövetségesei ellen! — írja egy berlini lap

Az állítólagos szerződés szerint Belgium és Franciaország katonai szempontból egységes terület

Berlin, február 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A „Montag” brüsszeli jelentést közöl, amely szerint az „Utrechter Tagblatt” véletlenül birtokába jutott az 1920-ban Franciaország és Belgium között kötött katonai szerződésnek, valamint az 1927. évben létrejött francia-belga katonai pótgyermény szövegének. Az egyezmények állítólagos szövege nyolc szakaszra oszlik, amelyek Franciaország és Németország közötti háború esetére, valamint arra az esetre, ha Németország vagy egy Németország által támogatott más ország Franciaországgal

háborúba keveredik.

Belgium egész haderejét a francia vezérkar rendelkezésére bocsátja.

Az 1927. évi katonai pótgyermény az „Utrechter Tagblatt” szerint határozottan Hollandia ellen irányul és a belga haderőket francia-olasz háború esetére is igénybeveszi a francia vezérkar. Még nagyobb jelentősége van annak a megállapodásnak, hogy

Franciaország és Belgium a jövőben katonai szempontból egységes területet képez. A szerződés 25 évre szól.

„A takarékossgot nem a társadalomnak kell hirdetni, hanem az államnak kell azt gyakorolnia”, — mondotta vasárnap Kállay Tibor Szolnokon tartott előadásán

Szolnok, február 24.

(A Reggel tudósítójától.) Kállay Tibor vasárnap a szolnoki kereskedők meghívására a város háza nagyterében előadást tartott az aktuális pénzügyi kérdésekről. Ott volt Alexander alispán, Tóth Tamás polgármester, az Omke központjából Balkányi Kálmán igazgató és Gonda Hugó igazgatósági tag, a Debreceni Kereskedelmi Kamarát Békés Lajos alelnök és Harkányi István, a kereskedőtársulatot Gáspár Géza alelnök képviselte. Róth Mór, a Szolnoki Kereskedelmi Társulat elnökének üdvözlőszavai után Kállay megtartotta előadását, amelyben rámutatott a közterhek őrészt emelkedésére.

— Ebben az évben — ugymond — el fogunk érkezni az egymilliárd pengőhöz, ami fejenként 140 pengőnek felel meg. De ha csak a keresőket vesszük, akkor 309 pengő kötelez esik átlag egy emberre Magyarországon.

Ha ez a helyzet így marad, menthetlenül összezsugorodnak az egyes magánháztartások.

Mindenütt látni máris a tülekedést, hogy az állam bőségszavujából szerezze meg az embereket az előrelépés, amit a gazdasági életben nem tudnak megkeresni.

A külföldi eladósodás kérdésével is foglalkozott.

— Elszomorító jelenség — mondotta — hogy a fizetésképtelenségek mily nagy száma esik a kereskedelemben s hogyan adósdott el az utolsó négyhétben a földbírtok. Az igaz, komoly tőkeképződés még nem indult meg. Minduntalan

hirdetik a takarékossgot, de ezt nem a dolgozó

társadalomnak kellene folyton hirdetni, hanem magának az államnak kellene gyakorolnia.

Mert semmi sem kerül a magába, mintha a vezetői saját tetteikből akarják szobrot emelni önmaguknak. (Eljénzés.) S ha már ezt teszik, legalább ezekre az kérvényük kötésint a külföldöt.

Kállay beszéde után Nador Gyula mondott a közönség nevében köszönetet. Este bankett volt, amelyen számos fölköszöntő hangzott el.

Van szerencsém bemutatni...

Ki az a fiatal színész, aki a vasestergyályos orosz herceget játssza?

(A Reggel tudósítójától.) Ezt kértezték a „Vakablak” főpróbáján egymástól az emberek. És zizegtek a színlapok és a színlap felett: a herceg — Bondy István. A Földes-darabban egy katonát játszott. Egy arva szó szerepe nem volt, csak Harsányi, a keserű, részeges, züllött sugó beszélt neki. Az idegen katonát hallgatta, koptákban, mert úgy állították oda, némán, mert beszélnie nem volt szabad. De attól, amit a sugó beszélt neki, sápadt, merve arca lassanként följengedett, a szája remegni kezdett s előbb az egyik szeméből, aztán a másikból elindult egy könnyesepp és véglegesorgott az arcán. Aztán mind több és több könny hullott a szeméből s amikor az arca már olázott a könnytől — vége is volt a szerepének. Kiment — és percekig tartó nyiltszini tapsot kapott. Ez a fiatal színész most egy rabot játszik az Új Színház új darabjában. Egy volt orosz herceget, aki Magyarországon vasestergyályos lett s itt — ki tudja, miért — börtönbe került. „Ha anyám ezt tudná...” — mondja elbűvölve a vizsgálobizottság tagjai előtt. Körülbelül ennyi az egész szerepe. És most a közönség szemébe gyűl könny ettől az egyetlen mondatától. Ugy mondja.

Az egész orosz tragédia elsőhajt előttünk ebben a pár szóban, üvöltve, vérzően, fájdalmasan.

Es Bondy nyiltszini tapsal távozik. — Ki esoda hát ez a Bondy István? — kérdeik Önök is. Átadom neki a szót:

— Huszonnégy éves vagyok. Pesten születtem, apám szegény tisztviselő. Akadémiait végeztem. Az Akadémia III. Richardot játsztam. A Magyar Színházban játszottam az „Oroszország”-ban, a „Hotel Imperial”-ban az elítelt katonát, a „Peer Gynt”-ben, a „Sashól”-ban. 150 pengő fizetésem van, a szüleimmel lakom, ők is tartanak el egyelőre, mert a fizetésemből nem tudok megélni.

— Tudja, hogy újból sikere van?

— Tudom. A lapok díszertek. Hevesi direktor az is nagyon díszért a direktoromnak, ő már az Akadémia is tehetségesnek tartott, most azt

mondta, hogy bármilyen főszerepet rám lehet bízni. Mert főszerepet még nem játszottam. Védre el akartam ugyan menni, hogy játszhatok, de csak egész kis társulathoz mehettem volna, ebbe nem tudtam beleenyogni.

— Mit szeretne játszani?

— Mindent, amit az areom elbir.

De nem mondom azt hogy mindenáron főszerepet,

mert tudom, hogy fokról-fokra kell fölfelé haladni. Aki nagyon fönt kezd, könnyen lecsúszhatik!

Ime, egy fiatal pesti színész, akit minden lap észrevett. Es ilyen van az Új Színház gardájában több is. Van valami a hangjukban, az arcukban, a játéklukban, amire fölfigyel az ember. Honnét jöttek, kiesodák — nem tudom. De a Bondy neve helyén bármelyikük neve ott állhatna... (e.)

Vasárnap éjjelkor súlyos motorkerékpár-szerencsétlenség történt a főkapitányság előtt

Vasárnap éjszaka 12 órakor a főkapitányság épülete előtt egy motorkerékpár, amelyen két férj áll, összeütközött egy autóval. A kerékpár utasai mindketten kibuktak a kövezetre s a vezető,

Czeizel Béla 27 éves építész,

aki a Feeske-utca 18. szám alatt lakik,

koponyaalapi törést szenvedett.

A mentők életveszélyes állapotban vitték be a Rökus-kórházba. A másik utas, aki a kosárban állt, György József 31 éves kereskedő, csak könnyebb sérülést szenvedett. Györgyöt a mentők a Báthory-utcaiban levő lakására szállították.

Briand is javaslatot tesz Genfben a kisebbségek védelmére

Páris, február 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A francia lapok három napig hallgattak Dandurand kanadai delegátusnak a Népszövetséghez benyújtott kisebbségi javaslatáról, míg végül az „Oeuvre” kipattantotta, sőt részleteit is közölt belőle. Most kiderül, hogy Briand ellenjavaslatot dolgoz ki. A Reggel párisi tudósítója megtudta, hogy a Briand-féle javaslat nem egységes megállapítást fog tartalmazni arról, hogy mit tegyenek a kisebbségek védelmére, hanem

bizonyos zónákra osztja föl Európát és ezekben esetről-esetre más és más eljárást fog alkalmazni.

A legszebb Chaplin-film

és a legszebb Jackie Coogan-film, amelyet valaha láttunk, kerül, mint repris, esztendőnkül a Palace műsorára. Ki ne emlékszik, hosszú évek után is, „A kölyök” szívféjdítő szépségére s arra a nagy élvezetre, amelyet a világ legnagyobb filmművésze ezzel a játéklukkal, ezzel a gyerekpartnerral és ezzel a rendezéssel nekünk valaha szerzett? Chaplin, a csavargó, aki fölszedi az utcáról Jackiet, a kiltett gyermeket és aki jöttelte jutalmaképpen a menyországról álmodik: legszebb emlékeink közül való... Daróczy igazgató közkinematónak engedett, amikor „A kölyök” repriszt kitézte műsorára. A legtekélyesebb Chaplin-kép kísérőfilmje „A világ bajnokná”, sportregény, amelynek szépséges, trikós hősnője a széke Lee Parry...

ERTESESÍTÉS!

Beregi J. Jenő férfi- és fiuruhaházja értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy Vilmos császár-ut 50. sz. a. üzletét VII, Rákóczi-ut 52. sz. alá

(a Palace-szállóval szemben) helyezte át, ahol továbbra is a töle megszokott elsőrendű kivitelben és olcsó, szolid árak mellett árusítja a legdivatosabb szabású férfi- és fiuruhákat, felöltőket, átmeneti kabátokat és trencheoatokat. Oriási választék gumikabátokban. Mielőtt bevásárlásait eszközölné, győződjön meg olcsó, szolid áraitól. — Külön mértékostály

BEREGI RUHAHÁZ
VII, RÁKÓCZI-UT 52

CHARLEY CHAPLIN
A FORUMBAN

JACKIE COOGAN
A FORUMBAN

LEWIS STONE
A FORUMBAN

A KÖLYÖK
A FORUMBAN

BUKOTT ZSARNOK
A FORUMBAN

FISKPNEU
AUTÓFOLDSZERELÉSEK
CITROËN-ES FORD-
ALKATRESZSEK

TELEFON:
221-97, 285-63

NAGY JOZSEF
VI, ANDRÁSSY-UT 42

Két fascista fiatalember automobilon elhurcolta Daladier képviselőt, a francia radikális párt elnökét, hogy megakadályozzák strassburgi útját

Páris, február 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Daladier képviselő, a radikális párt elnöke vasárnap délután a radikális párt strassburgi gyűlésén akart részt venni. A pályaudvaron nagy köldötség várta a politikus és a város legelső szállodájában 300 személyes bankettra készültek, amikor a fogadóbizottság nagy zűzműltére a vonat Daladier nélkül futott be. Daladiert ismeretlen okokból a Strassburg előtt fekvő Zabern állomáson

kiesáltak a vonathól és megszüktették.

Daladier Párisból való elutazása előtt ugyanis a strassburgi radikális párt egyik vezető-emberének aláírásával táviratot kapott, amelyben felkértek, hogy igen fontos okokból szálljon ki a vonathól Strassburg előtt, Zabern állomáson, ott megtudja majd, miért szükséges ez. Zabernben a mit sem sejtő Daladier csakugyan kiszállt a vonathól, két fiatal ember fogadta és közölte vele, hogy

a strassburgi klerikálisok nagy tüntetést terveznek ellene,

ezért a párt jobbnak látta, hogy Daladier Zabernből autóra utazzon tovább. A zaberni állomás előtt várakozó autóból a képviselő és két kísérője beszállottak. Az auto elindult és öt feljebb óráig keresztül-kasul száguldott az országúton.

amíg egyszerre az elhagyott országúton megállt és Daladier kísérői felszólították a képviselőt, hogy szálljon ki a kocsiból és egyúttal

közölték vele azt is, hogy bolonddá tették.

Amíg az autó eltűnt a távolban, Daladier nyakába celtte az országutat és többórás gyakorlás után elérkezett egy kis faluba, ahol szekeret fogadott és félnapos késéssel szekeren vonult be Strassburgba.

Páris, február 24.

(Az Hírcsapatok sajtóközlése.) Daladier képviselőt, a radikális szocialista párt elnökét kellemtelen kaland érte. A képviselő Strassburgba készült utazni, hogy ott elnököljön az elzászi radikális szövetség gyűlésén. Amikor Párisban felszállt a vonatra, egy táviratot kézbesítettek neki. A táviratban, amelyet az elzászi radikális párt két vezető írt alá, arra kérték, hogy szálljon ki az állomáson Zabernben és egyen a vonatról a Strassburg előtt fekvő Zabern állomáson. Daladier le is szállt Zabernben a vonatról.

Két fiatal ember fogadta és egy autóból kiestte.

Már órákosszat tartott az automobilut, de még mindig nem értek célhoz. Vegül is Daladier nyugtalankodni kezdett, mert jéll, hogy letérs a strassburgi gyűlést. A fiatal emberek erre tudomására adták, hogy

fascisták és azért esküdtek tőbe, hogy ne vehessen részt a strassburgi gyűlésen.

Egy távolos faluban tettek le a képviselőt, aki csak megvárta az autót, amíg eljutott Strassburgba. Itt nyomban a prefekturára ment, ahol feljelentést tett, majd nagy beszédet mondott a tiszletére rendezett banketten.

és az állig gondosan begombolt bundák alatt, amint az egy-egy cselebb lámpafényével kívül-lan, színes szelvény pangóvalk virítanak. 11 óra előtt néhány perce el megérkezik Radnay igazgató, aki Csécskószky gazdasági főigényelő, Morlin és Teleki-Kallmann titkarak kíséretében végig inspicálja a kocsikat. Alig tesz azonban egy pár lépést, amidőn

megesuszik egy darab jégen és elesik.

Szerencsére nem történik semmi baj. Benézunk a hatalmas podgyászkoesiba is, 27 hatalmas kosár, azután külön jélfekken ormóllan fotokollonban 6 darab nagybögre, mint valami öskori sírleletek feküsznek egymás mellett néma sötétségben. A hatalmas köszörűk előtt Radnay megáll. Márkus László külön sürgönyözött, hogy a Tyvandot hóhérrainak köszörűköt rögzít magunkkal.

mert a nürnbergi nem szikrázik.

Vizsont azt is sürgönyözte, hogy a „Farsangi lakodalom” hőmérőjét és a kínai papusokot itthonhagyhatjuk, mert azokról ő már gondoskodott. Most főnyelvényeket következnek magneziumfény mellett. Még néhány pere buszkodás és megszólal a kalauz sipjele. Zseb-kendők, kalapok intégetnek a levegőben, a vonat könnyű nekilendüléssel lassan elindul. Valaki a Siegfried-motívumot trombitálja, mire a már gyorsan tovasuhanó utolsó két kocsiból a kardalások „Az istenek alkonyát”-ból ciszszofeltek: „Hoi-ho, hoi-ho! Szavukat elnyeli egy éppen befutó gyorsvonat. A kanyarodónál aztán eltűnik a piros jelzőlámpa, amely egy darab magyar kultúrát világít be.

Dr. Várady Miklós

„Ha Trockij Európába merészkedik, egy hét múlva temetésére kerül a sor!”

— írja a párisi orosz emigráció lapja

Páris, február 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Trockij tudvalevően néhány nap előtt menedékjogért folyamodott a berlini kormányhoz. A Párisban megjelenő antiholsevista lapok ennek a hírek kapcsán azt hirdetik, hogy ha a bolsevista vezér csakugyan Berlinbe utazik,

napjai meg vannak számlálva.

meri a külföldre menekült orosz emigránsok csak az alkalomra várnak, hogy bosszat álljanak rajta, aki Leninrel együtt földöntúlrá tette őket. A párisi orosz emigránsok lapja, a „Dni” azt írja, hogy

ha Trockij Európába merészkedik, nem telik bele egy hét és temetésére kerül a sor.

Lindbergh megigérte menyasszonyának, hogy nem ül többé röpülőgépre

Newyork, február 24.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Lindbergh, aki néhány hetet ezelőtt eljegyzte a mexikói amerikai kövci leányát,

menyasszonyának megigérte, hogy soha többé röpülőgépre nem ül.

Lindbergh ezért most elutasította egy nagy amerikai légi hajózási vállalat ajánlatát, hogy lépjen be a vállalat igazgatóságába.

Vasárnap éjjel hat külön Pullmann-kocsiban nagy rómizés, bridgezés és trombitálás között elindult a nürnbergi magyar hétre az operaházi különítmény

(A Reggel tudósítójától.) Szokatlan képet nyújtott a Keleti pályaudvar peronja. Magas toronyosuló podgyászokkal agyonrakott talokosok, hangszerek és kellékek tömege csendült az Operaház személyszéke számára rendezett, csupa első és második osztályból álló, csodanagy hat darab Pullmann-kocsiból álló szerelvény felé. Énekesek, zenészek, kardalások, kellékesek, földnyak a kocsik felé. De minden a legnagyobb rendben folyik, mert Palotay Árpád operaházi, a kirándulás utimarsallja már jóelőre bemondta:

az utolsó két kocsit a kardalásoké, azok ugyanis miúdig későn lének be, a két kö-

zepső a magánénekeseké, hogy közre legyenek fogva, az első kettő pedig a zenészeké, mert a „Háry János”-ban is elől van a zenekar...

Az egyes félkékben cédulák jelzik a tulajdonosok neveit. A csoportosítás elve: hűlgyek és urak külön, Kéccel a házaspárok, de ez csak addig tart, amíg a vonat elhagyja a Keleti pályaudvar üvegnyitóját, amikor aztán megkezdődnek a káryas, romi-os bridge-partik, előkerülnek a különféle paklik, vagyis szükségessé válik a színhely ügyelőlé átadásza... A hűlgyek közül néhányan már oda hazá elbékésítettek magukat az éjjeli utazásra.

MINDENKI
NATUNK
VASÁROLJON

Kascha ruhászövet	sima és divatesikos, 70 cm széles	2:50	Férfiruhaszövet	10 straparuhára, 140 cm széles	7:80
Eolin, divatszínben	100 cm széles	4:50	Angol zsánerű férfiszövet	140 cm széles	12:50
Gyapjú kascha	női ruhára, 100 cm széles	5:75	Férfisportruhakelme	erős, tartós szövet, 140 cm széles, 1a minőség	15:80
Kabát- és ruhakascha	130 cm széles	7:80	Gyapjúkamgarn	férfiruhaszövet, 140 cm széles	18:50
Divátmintás kascha	140 cm széles	12:50	Kamgarnkelme	a legújabb tavaszi divatszínben, férfiruha 140 cm széles	23:50
Női kabátkascha	140 cm széles, pulha, omilós tavaszi udonság	15:50	Double wipkard	férfiféltöltőre 130 cm széles	25:—

Tavaszi szövetségünkünkől vidékre mintákat díjmentesen küldünk

Március 1-én Occassiónk Pengő

Pénteken Oxford szövetű **ing 5.48**

Csak egy napig! világos és sötét sportminta, 2 gollérral

Postai megrendeléseket utánvétellel pontosan szállítunk

MAGYAR
DIVATCSARNOK
RAKOCZI-UT 74.

Stock Konyak

MEDICINÁL
ISMÉT KAPHATÓ

Párisban öt fok, a Kivierán és Rómában hat fok meleg van, Münchenben és Strassburgban esik az eső

További enyhülés és eső várható

(A Reggel tudósítójától.) Az időjárásban beállt enyhülés vasárnap folytatódott. Az újabb fagyhullám, úgy látszik, három nap előtt érte el tetőpontját, azóta fokozatosan esőkken a hideg ereje. Amíg szombaton kora reggel Budapesten —12, Kecskeméten —21, Szegeden —17, Sopronban —16, Pécsen, Kaposváron, Keszthelyen és Turkevény —17, Magyaróváron —13, Debrecenben —12, Mátészalkán —10 fok volt a hideg, addig vasárnap kora reggel Budapesten —9, Kecskeméten —14, Szegeden —12, Sopronban, Pécsen és Kaposváron —13, Keszthelyen, Turkevény és Magyaróváron —11, Debrecenben —9, Mátészalkán —8 fokon állott a hőmérő, ami 2-7 foknyi hőemelkedésnek felel meg. A pénteki minimumokkal szemben

8-12 fokos a hőemelkedés.

A vasárnap déli órákban a hőmérő az egész országban 2-6 fokot mutatott. Budapesten —3 fok volt a déli hőmérséklet. Amint a Meteorológiai Intézet közli, a hideg esőkkenését a nyugatról és délről felénk nyomuló enyhe légtömeg okozza. Az északról és északkeletről jövő hideg légtömeg azonban kétséget kizáróan az enyhe légréteg előrejutását. A legközelebbi egy-két nappal a két légréteg keveredése várható, ami lecsapódást fog okozni. Hogy havazás, vagy eső lesz-e, az egyelőre bizonytalan. A vasárnap kiadott jelentésben a prognózis a következő:

„További enyhülés várható, lecsapódásokkal.”

Amint külföldi jelentéseinkből kiderül, Franciaországban és Délnémetországban is nagy mértékben enyhült az idő. Párisból +5 fokot jelentenek. Münchenben —10 fokról +1 fokra, Strassburgban —8 fokról +1 fokra ment föl a hőmérő. Ezeket a helyeket

olvad és esik.

Németország többi részén már jóval hidegebb van: Berlinben —5, Hamburgban —4, Breslauban —5, Drezdában —2, Königsbergben —15 fok. Moszkvából —27, Stockholmól —14 fokot jelentenek. Kedvezőre fordult az időjárás az

olasz és a francia Rivierán, ahol +6 fok az átlagos hőmérséklet. Rómában és Napolyban is +6-on áll a hőmérő.

Milyen idő lesz márciusban?

Brieskorn ismert bécsi asztrometeorológus a márciusi időjárásra a következő prognózist adta közre: A márciusnak még

téli jellege lesz,

de néhány kellemes tavaszi napot is hoz már ez a hónap. Hatodikáig táján még ködös, hideg, szesz, csapadékos lesz az idő. Azután 14-ig lassu fölmelgedés következik: 21-ére ismét hideg, csapadék, sőt cihar várható, 28-án újabb hőszűrés, amelyet valószínűen hűvös, ködös, felhős, csapadékos hajlamos idő követ.

Berlin, február 24.

(A Reggel tudósítójától.) A Rajna torkolatát hatalmas jégfömlők zárják el és a német folyami hatóságok attól tartanak, hogy az olvasdás beálltával

a Rajna-vidéket katasztrófális árvíz fenyegeti.

A német hatóságok fölkérték a holland folyami hatóságokat, hogy jégtróckel nyissák meg a Rajna torkolatát. A Rajna hidján órségek állítottak föl, hogy jégtróckel közpödeséről idejében jelentést tegyenek. Ulnál

a Dunán utászcsapatok megkezdtek a jégtróckel robbantását,

hogy a Duna veszélytelenül hídait a jégajlástól megóvják.

Konstantinápoly, február 24.

(A Reggel tudósítójától.) A hóvihar újult erővel lépett föl. A tegnapi esedékes Simplon-expressz nem érkezett meg. A „Lenin” nevű orosz hajó Csekkedze közelében zátonyra futott, azonban a segítségére siető hajóknak sikerült a „Lenin”-t még idejében levontatni a zátonyról.

Jegyzőkönyvhamisítással vádolják a pesti fényképészek ipartestületük elnökét, aki rendőrökkel vitette ki őket a közgyűlésről

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti fényképészek, e kitünő hírű és elegáns ipar művelői, akiket a legutóbbi ipartestületi közgyűlésről rendőrökkel vitették ki a lezavazott elnök,

súlyos vádakot sorakoztatnak föl az elnökség és maga az elnök, Torda József ellen,

aki ezek után aligha maradhat továbbra is a testület élén. A budapesti fényképészek ugyanis már évek óta keserűséggel nézik, hogy a testületi élet teljesen megbénult, a vezetőség kisdud csoportja alázza az ipar érdekeit és tekintélyét. A jobberzésű tagok emiatt távollattak magukat a testületi életől; alig 15-20 tag járt el az ülésekre, holott a tagok száma közel 200.

A bajokat az elnök, Torda József magatartásának tulajdonítják.

Végül is rájöttek, hogy az ipartestületi elnök a szabálytalanságok egész sorával tartotta fenn hatalmát, a szakma karára. Történt ugyanis, hogy egyes fényképészeknek szemrehányást tettek, amiért az újabb belépő tagok díját több mint tízszeresére emelték föl. Az illetők esodákoztak, mert ilyen határozathoz nem adták szavazatukat. Amikor utánaméztek, kiderült, hogy meghamisították a közgyűlés jegyzőkönyvét,

hogy elérjék a határozatképességet, a jelenlevő és szavazó tagok közé beirták nyolc olyan fényképész nevét is, akik a gyűléseken sohasem szoltak résztvevni. Így határozatképes a magasabb illetékek szedését. Ebből természetesen hatóságai vizsgálat lett, a rendkívüli közgyűlés többsége pedig az elnöknek bizalmatlanságot szavazott és követelte, hogy hagyja el helyét. Az elnök, Torda József, nyugodtan jelentette ki, hogy

a bizalmatlanság őt nem érdekli,

ül érig fog elnökölni, mert emnyi időre választották meg. Az elnökség ugyanis a két év előtti tisztújító közgyűlésen módosította az alapszabályokat s anélkül, hogy a miniszter ezt jóváhagyta volna, csakugyan

hosszabb időre választatták meg magukat, törvényellenesen.

Ilyen előzmények után a testület többsége most már úgy határozott, hogy Tordát nem engedik több elnökölni, erre vezettette ki az elnök a rendőri készenléttel csaknem az összes tagokat, majd pedig néhány hívevel és azok családtagjaival bizalmat szavaztatott magának. Vagyis, a megbuktatott elnök tovább el-

Jutátrafüred-Magas Tátra
Dr. Szontagh Palace-Szanzatorium
Egész éven át üzemben.

üköl. Ebben az ügyben, kétségtelen,

a hatóság erélyes közbelépése és az elnök eltávolítása nem késhet tovább.

Féléve folyik a vizsgálat, az ügyet már-már elengeli a bürokrácia, a fényképészipart pedig háborítatlanul tovább folytatja az ipartestület krónikus válsága. A tagok elfordulnak a testülettől, nem fizetik a tagdíjakat; az elnökség csak a maga hatalmának fűtőfartásával törődik, az ipar etikájának védelmében semmit sem tesz, a reklám elfajul, a név lecsúszott és ebben az eldurvult existenciális harcban lehetetlennek tessük a finom ízlés és ambíció érvényesülését; tönkreteszik a magyar fotográfusművészetet, amely pedig a legelső helyen állt a világvetenyben s egy László Fülöpöt is adott a művészetnek. A Reggel értesülése szerint László Miklós interpellációt jegyez be a legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlésre „a budapesti fényképészek ipartestületének válsága és a VI. kerületi eljárárság vizsgálata” ügyében.

Scitovszky belügyminiszter vasárnap fölgyógyult és nyilatkozott A Reggel-nek a vármegyei és a fővárosi javaslat sorsáról

Csütörtöktől hétfőig szünetet tart a Ház

(A Reggel tudósítójától.) Scitovszky belügyminiszter egy héttel tartó betegeskedés után vasárnap meggyógyult és ma már beemeg hivatatalba. A vármegyei törvényjavaslat parlamenti tárgyalásáról és a fővárosi törvényjavaslat elkesztéséről

a belügyminiszter

vasárnap ezeket mondotta A Reggel-nek:

— Nagyon örülök, hogy a képviselőház közigazgatási bizottsága már letárgyalta a vármegyei javaslatot, mert így minden remélhető arra, hogy kusebbre a javaslat letevő kerül. A parlamenti bizottság a legnagyobb objektivitással végezte munkáját és az erről szóló jelentés szerdán kerül a képviselőház elé.

A vármegyei javaslatot a jövő hétfői ülés napirendjére tűzzük ki, csütörtöktől hétfőig pedig valószínűen szünetet tart a Ház.

Itt tulajdonképpen csak két rendes ülésnap — csütörtök és péntek — elvesztéséről van szó, de még ez a két ülésnapot is pótoljuk azaz, hogy a jövő héten hétfőn és szombaton is tartunk ülést. Ami a fővárosi törvényjavaslatot illeti,

mihelyt az alsóház megszavazza a vármegyei javaslatot, minden időmet a fővárosi javaslat elkesztésének szenteltem.

Igy azután a fővárosi javaslatot hamarosan a képviselőház elé terjesztem és még a nyári szünet előtt igyekszem le is tárgyalatni.

ULTRA-VIOLET
SUGARAKAT ATBŐCSÁTO
ÚVEGEZÉSÜ, FÜTŐI
FEKVŐCSARNOKOK. T. 501-60
SIESTA SZANATORIUM

Zongorák, pianinók
legjobbák
legolcsóbbak
legkönnyebb feltételekkel
Reményinél
Budapest VI, Király-utca 58-60. sz. 6m

Fehérbutorok
Konyhát
Előszobák
Különleges lényiszobák
Fehér hálozobák
Kizárólag elsőrangú minőségben HAVAS asztalosmesternél
Semmelweis-u. 9 és Rózsa-u. 20. Tel. J. 379-14. Fízotelt kedvezmény

PIRELLI PNEU-ÉS TÖMÖRGUMI
Automobil Ker. Rt.
Budapest, Bálvány-u. 12.

Kitünő minőségű!

Meinl-főzelék dobozban teljesen pótolja a friss főzeléket!

Napról-napra csökken az influenzás megbetegedések száma

„Tul vagyunk a krízisen” — mondja a tisztifőorvos. — Vasárnap: 9 halott

(A Reggel tudósítójától.) A tisztifőorvosi hivatal vasárnap kiadott jelentése szerint az utolsó huszonegy órában a Szent László-kórházban 52 budapesti és 14 vidéki beteget vettek föl. A kórházban ápoltak létszáma: 771. A pénteki és szombati 12–12 halálesettel szemben

vasárnap 9-en haltak meg influenzás megbetegedésben.

közülük 6-an a kórházban, 3-an a lakásukon. Dr. Csordás Elemér, Budapest tisztifőorvosa vasárnap ezeket mondotta A Reggel-nek: — Örömmel jelentem, hogy statisztikánk szem-

a megbetegedések száma napról-napra csökken.

Tizenhatodikán például 139 olyan beteg volt, akit a kórházba kellett fölvenni ápolásra. Tizennyoleadikán 122. Tizenkilencedikén már csak 81, huszoneharmadikán 61 beteg kórházi ápolása vált szükségessé. Halálozások, sajnos, még pár napig bizonyára lesznek, de ezek régebbi megbetegedések következményei. Határozottan megállapítható, hogy a járvány ereje csökken, és mivel az időjárás is kedvezőbbre kezd fordulni, úgy vélem, hogy

tulvagyunk az influenzajárvány kríziséen.

Szászy igazságügyi államtitkárt vasárnap a Kuria elnökének indítványára a Jogászegylet elnökévé választották

„Jog és szabadság nélkül nincs haladás, nincs tökéletesedés, nincs igazi emberi élet!” — mondotta Szászy Béla székfoglaló beszédében

„Az élet agyonszabályozása immár lehetetlenné teszi az eligazodást, a szabad mozgást, megöli magát a jogot s a joggal együtt az életet...”

(A Reggel tudósítójától.) Ünnepléses keretek között ült össze vasárnap délelőtt a Magyar Jogászegylet elnökválasztó közgyűlése az Ügyvédi Kamara dísztermében Pap József udvari tanácsos elnökelete alatt. A közgyűlésen Juhász Andor, a Kuria elnöke indítványozta, hogy Szászy Béla válassék meg a Jogászegylet elnökévé. A közgyűlés közfalköltéssel magadéval vette az indítványt. Pap József emlékedett-hangú beszédében rámutatott arra, hogy nemcsak a Magyar Jogászegylet, hanem az egész magyar jogászság meggyőződése szerint az új elnökkel érik el azokat a célokat, amit a ma-

gyar jogászságnak elérni kell: a jog tisztelését és a hazaszeretetet.

Szászy Béla

elnök mondotta el ezután elnöki székfoglalóját. — Hálásan köszöntöm a választást — mondotta —, mert a magyar jogászra nézve alig képzelhető el magasabb és értékeesebb kitüntetés, mint Csemeghy Károly, Varrik Béla és Nagy Ferenc után vállalni az elnökséget. Vajdon egy elszegényedett, kenyéért fáradozó társadalom tagjaitól lehet-e azt várni, hogy könyvekre halolva tépelődjenek nehéz elméleti problémák fölött. Meggyőződésem, hogy a magyar jo-

gászság még a legnehezebb viszonyok között is ismeri és teljesíti hivatását és kötelességét és hogy a magyar jogászság híte a jog és igazság szentségében, mindent legyőző erejében megrendíthetetlen.

Az ember személyiségének a joga, a személyes szabadság, a gondolat szabadság, vallásszabadság és jogegyenlőség nagy elvei oly kincsai az emberi életnek, amelyeket óvni kell.

mert amint tiszta levegő kell az ember testi életéhez, úgy jog és szabadság kell a társadalom életéhez. Ha a joggal és szabadsággal vissza is lehet élni és ezért a nemzeti lét érdekében szükség van megfelelő korlátokra is, elmondhatjuk, hogy

jog és szabadság nélkül nincs haladás, nincs tökéletesedés, nincs igazi emberi élet.

Büntetőjogunk teste át van lyukasztgatva, szét van darabolva, új irányok és eszmék törnek érvényesítésre, küszöbön áll magánjogunk kodifikációja és égető bajként mered elénk az eljárási jog számos reformra szoruló fogyatkozása. Es halljuk a legjobbaknak, legelőtőbbeknek a figyelmeztető szavát

a jogszabályok tömkelegéről, az élet agyonszabályozásáról, a jogszabályalkotásnak az abszurdum viteléről, amelyek immár lehetetlenné teszik az eligazodást,

a jog megismerését, kizárják a szabad mozgást, kétségbeeszt tanárt, bírót, ügyvédet és jogot teremtve, megöli magát a jogot és a joggal együtt az életet. Hálás föladat a Jogászegylet számára foglalkozni ezekkel a kérdésekkel és megmutatni a bajok orvoslását.

Messenger, a „Nászéjszaka” szerzője Párisban influenzában meghalt

Páris, február 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) André Messenger, a híres francia operaszerző, akinek Budapesten is számos darabját játszották — legutóbb a „Nászéjszaka” című operettjét —

vasárnap délután meghalt.

Napokkal ezelőtt influenzát kapott és állapota vasárnapra annyira rosszabbodott, hogy betegágyához családja vasárnap délután papot hívatott, aki föladta az utolsó kenetet. A 72 éves zeneszerzőnek legújabb darabját, a „Coup de Roulis”-t uemrégi mutatta be a Marigny-színház és az operett eddig is több mint száz előadást ért meg.

Szántó György történelmi regényei:

BÁBEL TORNYA

A tatárjárás korának mesterei életrekelése egy magyar művész sorsának tükrében. Ára: P 6.—

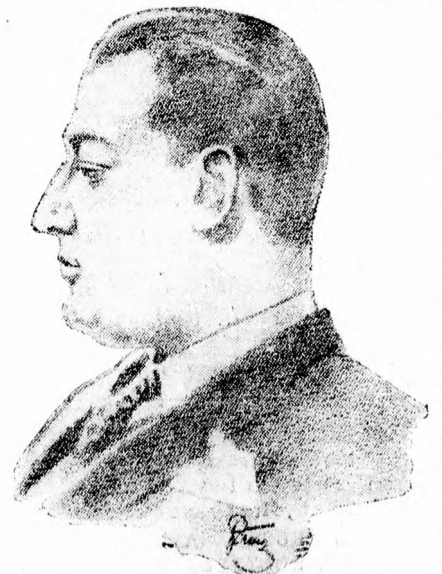
A FÖLDGÖMB

Az angol reneszánsz színes keretében vivja Marlowe, a regény hőse, izgalmas párharcat Shakespeare-rel. Ára: P 7.50

A BÖLCSŐ

Körösi Csoma Sándor regényes élete a háromszéki havasoktól a magyar őshazáig. Ára: P 6.50

Dante Könyvkiadó Budapest

Szántó György

a háborús sebe miatt megvakult festő, akit most miut nagytettségű író fedeztek fel

A Vörösmarty-szobrot szétrepeszti az idei rendkívüli fagy, amely miatt elpusztulnak összes műköszobraink is

(A Reggel tudósítójától.) Az idei roppant hideg, amelyben a vascsövek és acélsínek is megrepednek, súlyosan veszélyezteti a szabadban álló szobrok, emlékművek és műemlékek egészségét.

A fagy romboló munkája a legföltűnőbb a Vörösmarty-szobor fehér márványán.

amely az idén megdőbentében megrongálódott. Szakértőkhez fordultunk, akik elmondották, hogy a szobor, amely még csak husz éves, meg egy telet már aligha bírhat ki, annyira megviselte az ideji fagy. A legnagyobb baj, hogy a szobrot már eredetileg rosszul konstruálták és a függőleges rovátkákba, a fugókba beszoruló víz megfagyott és

a jég feszítő ereje szétrepesztette a szobor egyes részeit és a repedések helyrehozhatatlanok.

ezért alig lehet elhárítani, hogy a szobor elveszítse művészi értékét. Erdekeltünk a főváros illetékes ügyosztályánál is, ahol a következőket mondták:

— Már a tél derekán szobakerült, hogy a Vörösmarty-szobrot lassuk el sűrűszen védő faburkolattal és így vegyük elejét további pusztulásának, ettől a

tervtől azonban elállottunk, mert az is lehetetlen, hogy márvány- és műköszobrainkat az év nagy részében lefedve tartuk. Külföldön is csak a díszkatakat fűdik be a tél beálltával. Ha az éghajlati viszonyokat a carrarai márvány és a mükó nálunk nem állja ki, le kell vonnunk ennek tanulságait és csak bronzszobrokat állítsunk. Természetesen, a Vörösmarty-szobor megmentése érdekében a lehető intézkedések már megtörténtek.

A magyar szobrászművészek már régen rájöttek arra, hogy a mi éghajlati viszonyainknak a ruszkiai és a tiroli márvány felel meg, monumentális szobraink számára pedig a hazai harasztli mészkő, amely kemény, időt álló és patinája vetekedik a márványéval. Egyébként

müköböl sehol a világon nem csinálnak emlékművet, csak nálunk.

Igy nem is lehet csodálkozni, ha a Szabadságtéri műköszobrok máris repedeznek s az ideji tél után néhány éven belül épp ugy elpusztulnak, mint az országsterbe fölállított hősi emlékművek, amelyek szüntén müköböl készülettek. Néhány év után ezek a szobrok szétesnek, részük letérnek és mellatlanok lesznek a gondolathoz, amelyet ki akarnak fejezni.

Az abnormálisan magas közterheket és a munkanélküliséget nem lehet elviselni!

— panaszolta vasárnap az asztalosok nagygyűlése

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap Nagy Aradi erők éte alatt mintegy 500 asztalosmester nagygyűlést tartott. Az elnök megnyitóbeszédében hangzottatta, hogy 13.000 asztalos súlyos küzdelmet folytat a lét gondjával.

— Napirenden vannak — egymond — az öngyilkosságok és tucatjait szánnék meg hetenkint a kisipari műhelyek.

Az abnormálisan magas közterheket és a munkanélküliséget nem lehet elviselni!

A helyzet enyhülését szolgálja, ha a hatóságok a közüzemi szállások kiadásával és kiadásával szemben a kézműipar segítségére. A kisipari hitelkeret bővítésére feltétlenül szükség van és országos mozgalmat kell indítani a társadalombiztosító hatalmas díjtételeinek mérséklésére is. A forgalmi és fényüzési adó eltörlése, üzemmunka és racionalizálás azok a tényezők, amelyek megmenthetik a tönkremenéstől a kisipart.

Halaman János

a közüzemek legürgősebb leépítését követelte. A fővárosi faárugyár és a butorjavítóüzem megszüntetését már két év előtt elhatározta a fővárosi közgyűlése, de ennek dacára mindkét üzem még él és virul. A szegedi Csillagbörtön napjaink 200 asztalossegédet foglalkoztat, hetenkint 40 hálószobát kö-

szt és lehetetlenné teszi az iparosok megélhetését.

Szerte az országban mindenütt vannak állami, városi, katonai, rendőrségi, esendőrségi, körházi, fogházi asztalosüzemek, amelyeket meg kell szüntetni.

György Lajos azt követelte, hogy az iparos egészség és tiszta helyen dolgozhassék. Javaslatára kimondották, hogy a nagygyűlés a pincoműhelyek megszüntetését és műhelybérházak építését kéri a főváros tanácsától. Fűredi Lajos tiltak indítványára a nagygyűlés a kormánytól az adóterhek csökkentését,

a forgalmi adó eltörlését

és az adóvérések fölfüggesztését kerte. Tóth József, az asztalosmesterek szövetségének alelnöke, arról panaszkodott, hogy a társadalombiztosítással nagyon nagy terhek nehezednek az iparosokra, amely a 11%-os hozzájárulást és a heti 2%-os kamatot nem tudja elviselni. A kisipar több járulékot fizet a Társadalombiztosítónak, mint a nagyipar. Javaslatára a nagygyűlés kimondotta, hogy falkéri a kormányt a társadalombiztosítási terhek mérséklésére.

Molitorisz Antal felszólalása után a nagygyűlés elhatározta, hogy a határozatokat küldöttség útján juttatja el a kormányhoz.

Három robbanóan érdekes regénnyel jelentkezik egyszerre Szántó György, egy ismeretlen, vak aradi író

(A Reggel tudósítójától.) Három korallpiros kötet, a borítékon új név: Szántó György. Új író, akinek három regényét adja ki ma egyszerre a kiadó. Az új magyar regényiro? Ki ez a Szántó György? Fiatal ember, harmincéves, Erdélyi, most Aradon él. Atyja középiskolai professzor, a magyar irodalomtörténet tanára Aradon. Szántó György műgyeleti hallgató volt, festőnek készült. A világháborúban Gorlicénél személgolyó benitotta meg egyik szemének idejét. A fél szemével még látott hat esztendeig, 1921 óta teljesen világtalan.

*
Pedig a szín és színpompa jelentette számára az életet. Képei, amelyek artisztikus aradi otthonának falait ellepik, égnék és sugároznak a főraktorozott melegtől; karmínok, okkerek, kobaltok cikázásától, árnyak gomolygásától, felszínnek derűjétől... Ha van fokozat a megvakulás sorsasapásában, akkor ez annak színe, aki a szemén keresztül élt... De ez a porbaszított ember és művész megtalálta a kitalat. Jób megpróbáltatásának éjszakájából,

Tágra nyílt vak szemével ált otthonában és, mert nagyon akart, látott. Most már nem képeket — amelyeket nem tud fölébe elővárszolni — hanem történeket, külső és belső eseményeket, megzró élményeket, ezer prizmán keresztül és millió formában: önmagát, realit és vizis emberi lényeket. Minél tovább zarándokolt befelé a reménytelen vakéjszakába, annál biztosabb lett a látása befele és annál inkább megtalálta a hangot, amelyet a bent látottakról másoknak hírt tud adni. Így lett belőle író. Most, hogy éjszakán keresztül lázasan végigrohantam ma megjelent három regényén, azt is nyugodtan hozzátehetem: így lett belőle nagy író.

*
Mert az! Aki három ilyen külön-külön világgal föl tudja gyújtani érdeklődésemet, ezt az igazalmamat fölfelé vezetői és végül, a nagy, törvényszerű megoldások elhalkuló, nyugtató és sokáig bennemregző akkordjával zárja le a nekem eljártott, híhető komédiát — az nagy író. Félszívvel, féltehetséggel ezt nem lehet. Kell, hogy az alkotás fanatizmusa és extatikus ereje éljen az íróban. Ahhoz, hogy írás így lenyűgözzön, hogy minden sorát színesnek lássam — ehhez az kell, hogy az író és művész életet építsen bele, a maga robbanásig feszített életét. Ez van ezekben a regényekben!

Mitterdorfer O. és Társa
IV, Kigyó-utca 4.
ezuton értesíti vásárlóközönségét, hogy szokásos SAISON ARUSITÁSA FÉL-EMELETI HELYSÉGEIBEN február 27-énd. e. 9 órakor veszi kezdetét, melynek megtekintésére ezuton tisztelettel meghívja

Ne keressen fel mindaddig, míg megbiz-
erdekeltétt ismerősöinel, akik nálunk már vásárolták.
Keletiszonyéknak, ant k butorok vitrin műhagyak
míg a káselet tart — olecsobb mint bárhol — kaphatók.
Gépszonyegostályunkat végtel fölszólaltjuk.
ANTIKART RT. (Stornber 2. J.)
VII, Dob- és K-utca - utáni szarkkút

A három regény „Bábel tornya”, „A földgömb”, „A bölcső”. Három commedia umana; három ember regénye, akikben ég a láng és akiknek láng emészt el sorsukat. Az első: János. Középkor, Brüsszel, egy esodátatosan igaz Flandria. János kitanul a görkikus építőművészet egyik nagy mesterénél. Hazajön. Itt találja az akkori Magyarországot: a tatárjárás szánt végig a sorsokon. János szerelme, a flandriai nő, hübéruak szömbánya lesz... a férfi meginog, eldobja az európai kulturát, elárulja fajtáját is: eszallahozik a tadr hordhokhoz, mert követi az „ösanya”. Azsia hívó szavát... A második regény hőse: Christopher Marlowe. Az angolok legnagyobb drámairója Shakespeare előtt. London léleki ebben a könyvben, a renaissancekorbeli London, az angol világralom küszöbén, a nagy Erzsébet alatt, aki „karmínpirosajku és zöldsméni hölgy” és keresztül-suhan a regény egy-egy jelenetén. Itt él Marlowe, a nagy, testes, vad és szerelmes renaissanceművész, világgenio és kocsmacsavargó, akiehz tanulni járnak a fiatal Shakespeare, Ben Johnson és más művészek, akik a híres londoni Globe Theater körül tanáznak... Christopher Marlowet föktele temperamentuma öli meg, egy lebujuhan lört döfnek a szemébe, megvakul és meghal... A harmadik regény hőse: Körösi Csoma Sándor. Magyar világ Martinovics korától a Lánchíd építésig, magyarellenés, reakció világ, amelyből a csokisrági székely álmódó fiu, Csoma „Sándorka” elindul és elmegy Ázsiába, mert keresi a jobb öshazát, a „bölcsőt”. Mit talál ott? Alomképet, az örök álmod.

*
Hogy ezer formában minden hős és minden epizodák egy-egy szilánkja az író lényének — ez nem szorul magyarázatra. Minden igaz művésznél így van. De honnét veszi ez a vak író azt a rengeteg külső adatot, azt a biztos kortörténelmi, művészettörténelmi, filológiai és földrajzi tudást, amellyel alátámasztja a belső érzit? Mert lehetetlen, milyen biztossággal veteli élénk azokat az országokat, ahol sohasem járt, szinte clair voyant levedhetetlenséggel — ott, ahol azt magunk is ellenőrizni tudjuk! A válasz egyszerű és — meglepő. Szántó György nős ember. Felesége orvosstanhallgató volt, mielőtt 1921-ben elvetta. Hat hónapig még látta a feleségét, azután vakult meg teljesen. És az asszony azonnal lett csak igazi segítőtársa. Mindent fölolvast neki, amire szükség van. Kifelé látó szemre: az asszony. Ez a nagyserü segítőtárs bizonyára hozzájárul ahhoz is, hogy a vak művész ma harmonikus és lehiggadt ember, aki egész tehetségét ki tudja élni az írásban.
Dénes Zsófia

„A céltudatos propaganda”

Ezzel a címmel egy kis füzet jelenik meg a napokban. Szerzője a magyar Arumintavásárok rendezéséről ismert Hallóssy István igazgató. Utlóro munkát végez ezzel a propagandafüzetével a Budapesti Nemzetközi Vásár, amint hogy utlóro munkát teljesített akkor is, amikor a „Somogy Budapest” című jegyfűzetek gondolatát elindította, vagy amikor elsőnek adta ki a Magyarországot és különösen Budapestet ismertető 12 különböző nyelvű propagandafüzetét.

Nem szorosan a vásár földadata volt ez, de a kamara átérzte, hogy nem teheti ismertté és népszerűvé külföldön a Budapesti Nemzetközi Vásárt mindaddig, amíg nem teszi érdekessé, ismertté magát az országot és annak idegenforgalom vonzására rendkívül alkalmas fővárosát. A kamara el is érte a célját. A példája nyomán megindult hivatalos propaganda nagy-értékben könnyítette meg a minden év tavaszán tartott Budapesti Nemzetközi Vásár külföldi propagandáját. „A céltudatos propaganda” címen most megjelenő füzetnek is szinte ugyanaz a jelentősége, mint a Budapesti Nemzetközi Vásár korábbi kiadványainak. Ezzel is nevelni, tanítani akar a szerző, mert jól tudja, hogy ha a cégek magukéva teszik e céltudatos munka elsősorban rajuk néve hasznos programját, újból egy nagy lépéssel jutott előre, hatóerejében lényegesen növekedik a Budapesti Nemzetközi Vásár közérdekű propagandája is. Iskolapédája ez a könyv annak, hogyan lehet aránylag

eskély anyagi áldozattal a lehetőkönyv, nyabb reklámmal elérni, hogyan növétnék ki kis kezdeményezésekből is nagy eredmények.

A Györi Falpari és Fűrérkesztő Rt
által készített hírneves, kiváló butorokkal teremtett magának népszerű és kellemes oithont
BUTORRHITEL
Legmésztés szobronk készítői közreműködésével
Pensio- és szállodabérendezésekben versenyező felül áll. — Vezérképviselő:
Hegedűs és Társa Budapest VII, Dobány-utca 10

„Az angol társaságban ma elképzeltetlen hang és modor uralkodik!” — panaszolja Hilaire Belloc, az angol katolikusok vezére

„Eltűnt a vallásos hit, megtört a gentry és a gentlemen varázsa, az arisztokrácia helyébe a plutokrácia tolódik és Anglia ipari országból átalakul bankárországgá”

London, február 22.

(A Reggel tudósítójától.) Amint itt ül előltem a Reform Club nagy halljában, szinte azt hiszem, hogy Dickens valamelyik regényéből lépett előm. A neve kelts, a haja szürkébe vegyül, majd két méter magas, erős, vastag ember, beretvélt széles az arca, élesen villog a szeme, zöldes játszó, gyűrött, kényelmes, vasalatlan ruha van rajta, alacsony, vatermüderhajlajú álló gallér, keskeny, hanyag fekete nyakkendő, a hangja rekedtes, mély és kongó:

Hilaire Belloc, Anglia katolikus közélet-ményének szellemi vezetője,

regényíró, publicista, történetíró és esszéista. Valahogy stilszerűen beleillik ebbe a klubba, ebbe a környezetbe, az angol művelt közeposztálynak ebbe a klasszikus klubjába, amelynek minden butodarábjára, minden portréjára, komor, emeletes nagy halljára, a viktorianus bőrség, a manchesteri szabadvilág és a hagyományok korlátai közé szorított brit közeposztály életének emléke. A harvianekes nemzedékek egyik legtesztetlenebb kirajzolt képszerzőjével állok szemben, Wells, Galsworthy, Bennett, Rothemere, Chamberlain, Lloyd George kortársával, aki előtt e nagy férfialak, akik az angol élet élén masíroznak.

Külön utakat jár, külön álláspontot képvisel

Mi a véleménye ennek a nagyon művelt, nagyon makacs, nagyon egyedül embernek Anglia jövőjéről?

— Vakok vagyunk s tapegatózunk! — mondja. Legfőbb tiz esztendő tálatába tít a rövidlátó emberi szem.

Merre visz az angol nép útja?

— csak néhány évre tudjuk előre megjósolni, de hogy e megváltozott élet milyen gyümölcsöket érlel, azt már alig tudjuk megmondani. Három főleme van a mai angol életnek, e három döntő tényező kialakulásán fordul meg a közeljövő. Az első a vallásos elem. Anglia egy nemzedékkel ezelőtt a legvallásosabb nép volt, rendületlenül hitt a keresztény hit legfőbb dogmáiban, az egy Istenben, a lélek halhatatlanságában, a megváltásban, a túlvilági jutalomban s büntetésben. Ez

a vallásos hit a mai Angliából eltűnt.

Egy maroknyi hívő katolikus, akik sorába tartozom én is, egy maroknyi hívő anglikán, katolikus rokonszékkel s a nagy tömeg, amelynek hitte napról-napra kopik: ez a mai Anglia vallásos élete. Nagyban s egészben az angol nép nem hisz többé. A vallásosság sokkal csekélyebb ma nálunk, mint Franciaországban.

Hideg, nedves idő

fájdossá és érzékenyvé teszi a lábat, kiujulnak a fagyási bántalmak

Kínos érzések, zsihadások, nyiláló fagyási daganatok, fájdalmas tyukszemek igazi nyomorúságok, amelyek elkésertik az ember életét, különösen a nőket, mert a sántikálás sokat ront a nő harmonikus bajosságán.

Izen egyszerű szer, nem költséges, de biztos: jó evőkamányi Rökus-lábsó föloldandó egy liter meleg vízben. Ebben a létező oxigénus lahfürdőben áztatjuk az érzékeny lábakat vagy tíz percig. A Rökus-lábfürdő erősítő és esillapító hatása folytán a különféle fagyások, nyilalások, foltörések, égető érzések egy csapásra megszűnnek. Sőt a tyukszemek és bőrkeményedések annyira megpuhulnak, hogy kés vagy borotva nélkül könnyen eltávolíthatók. A Szent Rökus-lábfürdő használata megakadályozza a boka vastagodását és tökéletesen rendezelozza a legelnyagoltabb lábakat.

Egy nagy csomag Rökus-lábsó ára 1 P 28 fillér. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Ha valahol nem kapja, úgy forduljon a Szent Rökus-gyógyszerháoz, Budapest, VII. Rákóczi-ut 70.

Az elkövetkező tíz évben pedig véleményem szerint ez a hit s vele együtt az angol életből; az angol nép a pogányság felé halad. Az angol élet második döntő eleme: az arisztokratikus hagyományok. Anglia volt az egyedüli állam, amelynek a lakossága kívánta és támogatta az ősi szellemi és vagyoni arisztokrácia uralmát, amelynek politikáját századok óta az egyvágású, egynevelésű s egyszellemű gentlemanek kis csoportja vezette. Ennek köszönhetjük, hogy elkerültük a forradalmakat és polgárháborukat, hogy egy vonalon mozgott századokon át az angol külpolitika s egységes forrott az angol nép. Ez a helyzet ma megváltozott.

A gentry és a gentlemen máigikus varázsa megtört.

Az arisztokratikus angol politikát az angol földbirtok és az angol birtokososztály teremtette meg, ez az osztály pedig megingott, vagyoniilag és erköletesileg, nagy városok, nagy ipari központok keletkeztek, a városi tömeg nem ismeri már a különbséget ur s nem ur között, csak két osztályt ismer, gazdagokat és szegényeket. A rendszer még helyjén áll, de már moog, a minisztéri, a bíró, a diplomatát még tiszteli a tömeg, de már nem úgy, mint harminc évvel ezelőtt.

Az arisztokrácia helyébe a plutokrácia tolódik.

a lordok háza tele van királen meggazdagodott emberekkel és az angol társaságban ma olyan elképzeltetlen hang s modor uralkodik, amelyenül Viktória királynő korában még senki sem ámodott. A rendszer még él és működik, az állam tisztviselőit a tömeg még ma különbnek nézi, mint egyéb embertársait, de ez a hit rohamosan pusztul és gyökereit lassan elsorvadnak. A három döntő tényező sorában: a gazdasági tényező a legkomplikáltabb és a legnehezebben áttekinthető.

Anglia ipari országból átalakul bankárországgá.

egy mint nagy elődje, Velence. Az angol ember elvezitette összefüggését a földdel, városi tömeggé változott, amely nem ismer más érdekét, csak bért és fizetést s már nagy tömegének nyomása révén is azokat a ferikeket, amelyek ezelőtt az egyes ember vállaira nehezettek, az államra és a közsére hárította át. Ezek a költségek s a magas munkabérek lehetetlenné teszik, hogy Anglia ipara az elesőbban s racionálisabban termelő államokkal versengessen. Az angol munkás magas munkabéret, rövidebb munkaidejét lehetetlen annyira leszorítani, hogy az angol ipar versenyképesse váljék. S ebből mi következik? Anglia, félek, soha többé azt az intenzív és jövedelmező munkát kifejtteni nem tudja, amelynek színhelye ez a sziget 30—50 évvel ezelőtt volt. Anglia a világ bankára és szállítója lesz! Baró Peelnitz Egon

Három héfig

lehet még kedvezményes árban előjegyezni

CHOLNOKY

földrajzi és statisztikai

ATLASZ

új kiadására.

A műnek ismertető leírását kívánatra ingyen küldi

GYÖZŐ ANDOR

könyvkereskedése

Budapest V, Vilmos császár-ut 34. szám.

A nagy hideg

ellenére

már most új, olcsó

mosószövetek

Különösnek tűnhetik, hogy e szokatlan hidegben mosószöveteket ajánlunk. — De miért várjon Ön addig, míg a melegebb időjárás beköszöntével mosószövetosztályunkon a szokásos tolongásban kényszerül vásárolni, mikor most teljes nyugalommal választhat a sok szép minta között.

Kb 50.000 méter

új, csak ezidei mosószövet.
Jó minőség, izléses minták.
Kb 73/75 cm széles, métere

95 fillér

Cordin

ÁRUHÁZ

HIREK

A szegényekért

O, gyermekek, ha puha friss kolácsba
Apró fogatok örömmel harap,
Gondoljatok rá, hogy odakünn, fázva
Pár morzsát várnak éhes madarak.

Szép ifjú lányok, amidőn reátok
Sugarak, rózsák hullnak szüntelen,
Gondoljatok rá; vannak ifjú lányok,
Alkélnek utján rózsza nem terem.

Kis gyök, ha édes, drága, csókra termelt
Anyg, gyermekarcot néztek boldogan,
Gondoljatok rá, lány kiesel gyermek
Éhesen, fázva, elhagyva van.

Szatay Fruzina

Protekcio és tehetségtelenség

Tessék egyszer már devesre búzni a falcojka-
kat, de a nagy falcojka is és végetelenség a
protekcio gyerek rendszerének. Ne fordulj
szemre, de hogy kellő kvalifikációval se juthat
előre a méltóbb, mert kvalifikáció nélkülieket
találta egy magas helyről érkezett ajánló sor.

Vajon ki írja ezeket a kuruc sorokat? Me-
lyik engesztelhetetlen és hajlítottan bal-
oldali intranzigens? Ne tessék a fejét törni.
Ezeknek a soroknak szerzője Baugha Béla
S. J. Baugha Béla, aki ott álli bölcsőjénél an-
nak a mozgalomnak, amelynek ő — ma-holnap
már a történelemben hanyatló — aszkétikus el-
indítója volt, viszont mások hasznélvezői és
kosztosai a karáimnál, ahol anyagi a jelentkező,
mint nyári estalkonyon vizpartján a szunyog,
Most, aztán elkéséredéssel látja a poli-
tikát és gazdasági rendszer szörnyű kivívó-
seit. A protekcioizmus, a nepotizmus, az
arabotizmus, a föltörő tehetségtelenség.
Egyik oldalán az állások kumulálását, bipa-
talok, megbízások, fixek szaporja gyűlékezést
egy szobban. Tessék csak ezekben a sziériai
hidegekben seregszentelt tartani a hosszú és
szomorú sorban, amely kezében kölesnap-
tal és ásvál sorakozik a hatósági szobák előtt,
ahol hólapátok, jegzőróz alkalmi munkásokat
vesznek föl. Egynapi napszámásokat. Hány-
szegényedétek közepesstályból, közöttük, diplo-
mák szegények, gradnál iságessék is. Csak rá
kell nézni az arukra, bele a szemükbe, ahon-
nan tetemetlen gondok félelmetes visszfény
mered felénk.

*

Kettő az, amiről itt szólni kell. Az egyik
az állások igazságtalan, szinte tömeges föl-
halmozása egyesek szobában. A másik a mai
emberek szinte kímélhetlen túlkedése állás,
biztat, fix után. Társadalmi betegség? Kétség-
kívül. De van-e betegség, amelynek nincs oka
és eleje? Van-e kör körözés nélkül? Nincs!
Hogy ma mindenki emyire és ilyen tem-
póban törekszik a fix után, annak magyarázata,
hogy az emberek többsége itt letört az ugy-
nevezett szabad pályákon, amelyek egyébként
már régen nem szabadok, hanem a nyomoru-
ság és a tehetségtelenség szolgái. Hogyne tále-
kednének a kevés biztos után egy olyan
világban, amelyben egy dilettáns gazdasági
politika megakasztottá ipart és kereskedelmet,
de megakasztotta azt a földművelést is, amely
pedig gazdasági gerince volna az országnak.
Export, import, hitel, közmunkák — hol van
mindez, ha nem is egy ideális rendezettségűtől
(amelyről ma különben álmodni se mer senki
sem), de akárcsak a békebeli státustól. A sza-
bad gazdasági pályákon pénzüszke és fizetés-
nélküliség, hitel hiánya és üzleti pangás öál-
kodik és a tönkretűt kereskedők és tönkre-
jűtő vállalatok árnyékában tönkre jut a sza-
bad pályák latejere is. Úgyvéd, orvos, mér-
nök, végzés, egész sereg intellektuális exis-
tencia.

Itt a baj! A baj a magángazdaság válsága.

Ezért tódul mindenki a fix, a hivatal felé,
amelynek boldog kapuját viszont előlilla a
protekcio gyerek serege, amint azt meg-
állapítja Baugha páter. Baugha Béla S. J., aki
egy rendszer megalapítójából így lejt egy
rendszer kritikus. Keserű. Nem tudjuk. De
jobb ma, mint holnap. Jobb főlebredni ma,
hogy megmentünk nem egy kuruzst, hanem
egy országot, nem egy politikai irányzatot,
hanem a magyar társadalom egészét és egye-
temét. Ne csak a kedvezményes tehetségtele-
neket tessék egyszer már protegálni, nagy-
ságos, méltóságos és kegyelmes uraim, ezt a
magyar nemzetet is. Megérdemli.

— Báro Fiáh Ferenc, a külügyminiszterium
osztályfőnöke vasárnap meghalt. Báro Fiáh
Ferenc miniszteri tanácsos, a külügyminis-
terium siffre-osztályának főnöke csárnap
délutól 50 éves korában meghalt. A bosznia-
hercegovinai kormányzóban és a bécsi
közös pénzügyminiszteriumban teljesített szol-
gálat után került a magyar külügyminis-
terium köztelékébe, ahol nemskára a legfon-
tosabb osztályok egyikének vezetője lett.
Évek óta szibajos volt és betegsége néhány
hét előtt oly súlyossá vált, hogy szinte minden
oráiban várták a katasztrófa bekövetkezé-
sét. Báro Fiáh Ferenc halálát a Fiáh-, Sem-
sey-, Szavossy-Kapeller-, Senngei-, Crecuy-
Chanel-családok gyászolják. Holttestét kedden
délután 4 órákor szentlókba be a Kercsüt-
utján temető halottszobájában, innen Fejér-
megyébe szállították, ahol pénteken fogják az
akai család sírjában eltemetni.

— A Tisza István-Társaság vasárnap tartotta
közgyűlést. A Tisza István-Társaság vasárnap
tartotta rendes közgyűlést Kolmán Gusztáv elnöke-
le alatt. Mintha a tükör ismeretű az 1928. évi
jelentést, a vállalkozás által javított alapszabály-
módosítást egyhangyán elfogadták. Aztán a három
üresedésben levő választmányi helyre György László,
Lángy Mihály és báro Orsoly Fülöpöt választot-
ták meg.

— Vasárnap bevallotta a Wesseliényi-utcai
gyilkos, hogy teljesen józan volt, amikor meg-
ölte Pató Mária. Csak vasárnap derült feljes
világosság arra a gyilkosságra, amelyet a
Wesseliényi-utca 21. számú házában szombaton
este kövéltek el Kláry István kerésszegéd,
aki egy késszalaggal megölte Pató Mária
szobalányt. A gyilkos ugyanis elfogadásakor
olyan réteget volt, hogy kihaltatni nem lehet-
te. Vasárnap délután Kláry teljesen
józan volt. Pató Máriaval több évvel ezelőt
ismerkedett meg, el akarta venni feleségül,
a lány azonban nem volt hajlandó hozzáadni.
Klárny el rendkívül elkéséredéste se éhita-
tozta, hogy meghosszabbja magát. Egy meny-
talon szombaton este a lány szobáján helyére
s amikor egyedül maradtak, megismételte ké-
rését. A szerencsétlen lány újra elutasította,
amire előretartta kést és Pató Mária torkába
szarta. Ezután lerobant az utcára, bement egy
szomszédos kocsmába, ott rumos italt ivott és
csak ezután ment ki a kertészeti telepre, ahol
aztán mindaddig ivott, amíg el nem fogták.
Vallomása után Kláry István letartóztatták
és átkísérték az ügyesség fogdázába.

— Halálragasztó a villamos egy békiküist. Vasárnap
délután a Terecz-körút 7. számú ház előtt egy kes-
villamos, amely a Nyugati-pályaudvar felől jött,
előtté Asztal Sándor népköztiszt, aki kezekeper-
szóval a villamos előtt, ahohl számos sérülést
szovetett, a mozdító eszméletlen állapotban száll-
ították a Rókus-kórházba, ahol meghalt. A rendőrség
megindította a vizsgálatot.

— Hárommillió frank passzívával megszó-
kolt egy párisi bankár. Párisból jelentik: A
Reggelnek: Pierre Fayolle bankár körülbelül
hárommillió frankjai passzívára hűbörhagyása
után megszokott. A tegnapi bizkutatás alkalm-
ával pénzüszkekevényben mindössze 35 cen-
timet találtak. A vizsgálat megindult.

— Berlinben válópörhossz van! Berlinből jelenti
A Reggel tudósítója: Az utóbbi hetekben a váló-
pörök száma annyira megnaporodott, hogy a vála-
pörök tárgyaló bíróságok számit átal huznáre
kelltek fűtemelni.

— Mi közünk Kamcsatkához? Tízévtájával jelennek
meg könyvek, amelyek az ezotikus országokat
ismertetik. Úgyanakkor Budapest hírhedt külvarosa,
az Angyalvár, ismeretlen terület meg a bevezültek
fűvárosok olát is. Kassák Lajos, a modern magyar
irodalom kimagasló tehetsége, új regényében ennek
a kerületnek az életét írja le. Az Angyalvár szen-
zációs riport és egyfűtal maradóan értéki, erőteljes
mely regény, amely most jelent meg a Pantheon
kiadásában.

— Összeütközött két villamos vasárnap dél-
után a Margit-körút és a Török-utca sarkán.
Vasárnap kora délután a Margit-körút és a
Török-utca találkozásánál egy 65-ös villamos-
kocsi nekiment egy 61-es kocsinak. Mindkét
villamos erősen megrongálódott, a bennülők
azonban csak jelentéktelenebb sérüléseket
szovettek. Miután ezen a helyen már nagyon
sokszor történt összeütkezés, a rendőrség az
íránt is vizsgálatot indított, hogy milyen for-
galmi intézkedésekkel lehetne itt a gyakori
veszedelmet elhárítani.

— Fritzi Lindberg vasárnapi népdalesteje. Filigrán
alaku, finom megjelenésű művésznőt ismerünk meg
Fritzi Lindberg személyében, aki a feledhetetlen em-
lékű finn hangorliánok, Helga Lindbergnek özvegye.
A művésznőt intelligens előadóképessége, férje szel-
lemében kifinomult kultúrája, tiszta szovetkötése,
a chanson és dísz szerepkörére utalják. A kedves
modorban előadott finn, svéd, német, francia, olasz
és magyar népdaloknak meleg szeretettel tapsolt a
hangverseny elegáns közönsége.

— Ismét halálraítéltek egy asszonyt Francia-
országban. Versaillesből jelentik: Az itteni
eskűtűzek ma tárgyalta a Vallge-hűzaspár
bünyiegt. Az asszony a férj segítségére
ugyanis megölte szeretőjét, akitől több ízben
hiába próbált pénzt kizsarolni. Az eskűtűzek
az asszony halálra, férjét pedig életfogytig-
lani kéngyszornakára ítélték.

— Vasárnapi öngyilkosság. Messinger Imre fiatal
tisztviselő, aki a Paulay Ede-utca 46. számú házában
lakik, vasárnap délután a nyugati pályaudvaron
öngyilkossági szándékkal befűgta az erőt. A ment-
ők a Rókus-kórházba vitték.

— Elűtött egy rendőrt az autó és aztán
elrobogott. Vasárnap este 10 órakor a főkapit-
ányság előtt egy magánautó elűtölte Kís H.
Pál rendőrt. Az autó a gázolás után elrobog-
ott. A rendőrt, aki fején és arca súlyos sérü-
léseket szovetett, egy taxi vitte be a rendőrkó-
rházba. Az elmenekült autót a rendőrség
keresi.

— Lécezt Pozsonyban egy nagy malom. Pozsony-
ból jelenti A Reggel tudósítója: A Schindler és
Jedlic egy nagy malma rövidzárlat folytán ki-
gyulladt és bűszo berendezése, valamint lisztkezelet
teljesen elpusztult. A kár 7 millió cesk koron.

— Halálos katasztrófával végződött kocsizás
a befűgott Dunán. Belgrádból jelentik: Az
elhaltú cizsaka a Duna jégén halálos szer-
encsétlenség történt. Két paraszt szerénen át
akart kelni a befűgott Dunán, a jég azonban
leszakadt alattuk és a kocsi leestél és a rajta
ülőkkel együtt elmerült. Eddig még nem siker-
ült a két ember holttestére akadni, valószí-
nűleg az új elsodortja ökök.

— Vasárnapi betörés. Darányi Béla dr. ügyvéd
vasárnap bejelentette a rendőrségen, hogy Tűzgyá-
tca 20. számú utcai lakását föltörték és a betörők
1500 pengő értékű holmit ríttek el. A rendőrség
megindította a nyomozást.

— A francia radikális párt — Poincaré kö-
zeli bukását várja. Párisból jelentik: A „Vo-
lonté” szerveikében azt írja, hogy a Poincaré-
kormány napjait meg vannak számlálva. Rövid
időn belül kormányválság következik be, ame-
lyet az ország türelmetlensége és aggodalom
nélkül fog elviselni. Közérsségi koncentra-
ciós többség fog alakulni s az új kormány erre
a többségre támaszkodik majd. A koncentra-
cióban a radikális párt újhol elfoglalhatja az
öt megítélte kormánypárti szerepet és tengely-
 lesz a többségnek, amely az egyik oldalról a
szocialistákat, a másik oldalról a radikális bal-
oldalt fogja magában foglalni. A radikális
pártiak azonban föl kell keszűljenek erre a sze-
prere s határozott reformprogramot kell kidol-
gozni. Baj volna, ha a radikális pártot készü-
lletlenül érne a politikai válság.

— Vasárnap hírtelen meghalt az osztrák nemzeti
tanács egyik tagja. Rósból telefonálja A Reggel
tudósítója: Volkler, a nemzeti tanács szocialdemo-
krata tagja vasárnap délután szívszélhűzésben
meghalt.

— Megjelent a „Nagy-Kelemen”. Fűradhatatlan mun-
kásságának, a magyar nyelvstudomány kitűnő ismer-
tűsége, tehetségének nagy eredménye van: két hatalmas
kötetben megjelent a „Nagy-Kelemen”. Mindkét tud-
jat mi ez a mű? A legmagasabb magyar szemel, német-magyar
szótár, amelynek előző kiadása teljesen elfogyott. A nagy-
mű kiadója az Athenaeum, az új kiadásban nagy ará-
nyokban növelte meg a szótár eddigi terjedelmét, meg-
tege új szót, fogalmat és kifejezést dolgozott föl, úgy, hogy
szótárban megjelent és új szavak szót. Ez pedig azt
jelenti, hogy kereskedő, ipáros, ügyvéd, technikus, mű-
döntki használhatja ezt a hatalmas szovetűzetet, mert
az élő nyelv egész szókincsét a szakfűlejezésekkel együtt
fűvelti. A magyar nyelvkiadás nagy eseménye a Nagy-
Kelemen megjelenése, a német nyelv tudását segít elő-
halunk a magyar kultúra terjedését szerte a világon.

JOSEPHINE BAKER

PENTEKEN ELŐSZÖR A

ROYAL ORFÈUM

TELEFON: J. 421-68 VILÁGVÁ OSl VARIETE-MŰSORÁBAN TELEFON: J. 421-68

Kis pesti notesz

1.

Pár nappal ezelőtt az egyik fásori villából kacsu, feketebaju, fiatal leány sietett angol túrkalkodójával autójához, hogy a pályaudvarra hajtsason és az orient expresszel Párisba utazzon. A fiatal leány, Egger Lilla, azért rohogott oly sietve Párisba, mert kiadójától, *Plammariontól sürgőnyt kapott, hogy második regényének levonatát is készk...* Egger Lilla ugyanis tavaly jelentkezett Plammarionnál első, *francia nyelven írt regényével*, amire a híres párisi kiadó *Hézere* tekintette a *huzdéses, illhón teljesen ismeretlen magyar írónő minden munkáját...* Új regénye ma jelent meg. Címe: *„Robes ouvertes, ames closes...”*, azaz: *„Nyitott ruhák, csukott lelkék...”* Attention! A regény finom és izgatón érdekes, — de nem fiatal leányoknak való...

2.

Bakosi Jenő szobrának elhelyezéséről sokat beszélnek városi és művészi körökben. Eddig három megoldás terve merült föl: a *Rákóczi-ter, az Erzsébet-ter és a Stefánia-ut.* A f város tanácsa, amely előönti a kérdést, a *Rákóczi-ter* megoldást vallja. Egyrészt, mert közel van a „Buda-

pesti Hírlap”-hoz, ahol Rákosi Jenő írói és publicisztikai munkásságának 45 éve telt el, másrészt, mert ezt a teret művészi szempontból gyönyörűen lehet megoldani. A háttérbe, hogy elődje a vásárosarnokot, *jegyzőfasort terveznek*, a szobrot pedig méltó kertművészeti megoldással úgy az előtérbe kívánják helyezni, hogy szinte az utcán álljon és mintegy tovább éljen a körut lüktető, mozgalmás ritmusában...

3.

Batthyány Gyula gróf kiállításáról sokat beszélnek. A gróf képei az Ernst-muzeumban vannak kiállítva és vasárnap az ő termében tolongott a legtöbb ember, köztük a miniszterelnök felesége is. Valami állandó, tragikus, majdnem azt mondanám, hogy *drámai feszültség* vibrál Batthyány képein, a színeknek és vonaluknak azzal az elonulással, amely szubtilisan *finom és gyöngéd művészi törekvésre mutat.* Ha hasonlatot keresnek rá, azt mondanám, hogy *olyan szerű festő, amilyen író — Szomorú Desző.* Ami a legfőbb rajtuk: *a művészi mély, alapos, szinte babonás kultúrája.* Ami *boszton* rajtuk, *architektúra, drapériák, díng, etc.,* azt Batthyány a legjobban tudja. — Legszébb képe *„A páholy”* című, amelyet a kiállítás első ötpercében megvettek, pedig az volt a *legdíszesebb képe.* A kép három fehérruhás hölgyet ábrázol, amint egymás mellett ülnek egy páholyban. Egyrészt *nem jó élet-ember:* a képi töltések, a legtöbb 4-5-600 pen-

gőbe kerül. *„A páholy”* ara volt egyedül egy kerek eszes...

4.

Miss Európaról beszélgettek plutokrata társaságban, hogy monyai ajándékok, milyen szerződ-jelési, házassági, stb. ajánlatokat kapott. *„Hja, lám is money”* — jegyezte meg eszöndöcsen az egyik pénzülgarcha.

(e.z.)

5.

Rothermere lordot az angol sajtószövetség elnökévé választották. Londonból jelentik. A *Reggel* tudósítja: A birodalmi sajtószövetség (*Empire Press Union*) elnöke, *Viscount Bynham* nemrég lemondott erről az állás-ról. A sajtószövetség most tartott ülésen az Angrikában tartózkodó *Rothermere lordot* választotta meg elnökévé.

6.

Ismeretlen halott a vendéglőben. A Thököly-ut 38. szám alatti vendéglőben *vasárnap reggel* vették észre, hogy az egyik mellékhelyiségben *egy vendég* *meghalt.* az *újszaka meghalt.* A rendőrség a halott kilé-tét nem tudta megállapítani, csak azt, hogy *30 év* *korú, munkáskülső ember.* A *halál okának* megállapítása végett a holttestet — miután *gyanus* *fel-gyilkos is mutatkoztak rajta* — a bonctani intézetbe szállították.

7.

Házasság. Báró *Heleny Marcella* házasságot kötött dr. *Korösa György* közokorvosi adjuktus műtőfőorvossal.

MEGJELENT

a rég nélkülözött, várva-várt, példátlanul népszerű

NAGY-KELEMEN

lényegesen kibővített, teljesen átdolgozott új és teljes

3-ÍK KIADÁSA:
a német és magyar nyelv **ökéletes lexikona**

MAGYAR-NÉMET

NÉMET-MAGYAR

NAGY SZÓTÁR

Kelemen Béla vezetése alatt, a legkiválóbb tudósok közreműködésével, 3 évig készült a hatalmas és mai életünk egész területét felölő szókincs fel-dolgozása és a gyakorlati szükséghez való alkalmazása.

A két kötet díszes és tartós **88P** félbörkötésben

Kapható **6P** havi részletfizetésre is!

Sziveskedjék ezt a szelvényt levágni és levelezőlapra ragasztva beküldeni:

Magyar Könyvtárszövettség Vállalat Rt

R Endröpost, VII., Erzsébet körút 7. III.

Megrendelni havi 6 pengő részletfizetésre, 88 pengő árban **Kelemen Béla: Német-Magyar és Magyar-Német kéziszótarát**, két kötetben, félbörkötésben.

Egy részlet elmulasztása a részletfizetési kedvezményt megszünteti.

Hely és kelet:

Övönható aláírás:

Fontos cím:

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit bántul meg ma reggel?

— Bámulom a falca természetrajzát, a nyáj pszichéjét, a vezérlőkomposi törvényt egyült. Aki, ha elcsöndül magát, tódul, nyomul utána egymás hegyén hátán, hangathomlok az egész társaság. „Új ír” csöngetik és reszketez sandítanak a kiskapuk felé, hogy vajon melyik aító nyitlik meg az ő számukra is. Zajt, zavart, reklármát csinálni a „Vakablak” alkalmából, hátha valamelyik nyúlva felejtett ajtón besodródhatnak ok is „új írök cagynak” fölkiáltással...

— Jó trükk!

— Igen; csak kár, hogy nagyon átlátszó. Anak a fiatal írónak, akinek apropozíójából ezek a sorok írónak, ugyan mindegy. A neve? Nem is fontos. Ha ideírom is, újból elfelejtetem: Boros Elemérnek hívják. Amit tudok róla, hogy sokat nyomorgott, amíg a premierjég eljutott, de eljutott és a többi most már az ő dolga: elég hegyesek és fehérek lehetnek a körmei a további áshoz, ha idáig utat tudott vájni magának. De mögötte a sötétben, repesve és szédobogva áll és vár az összes Boros Elemérnek légiója, szabadesapata. Ezeknek lehetne kéni egy kis helyet, biztatást, kevesebb küzdelmet, több lehetőséget az igazgatótől füljárdék körül. Akik között talán találni lehetne még valakit. Akiknek talán puhább a körmeik, kisebb a türelmük, rosszabb az idegrendszerük, mint annak a városra locogoló elszánt szokógycrnek, aki finiselt és jól finiselt, mert jól tudta lakatni a publikumon keresztül bírdólnak esküdszékét is azaz a hetivásárok ponyvái alatt kapható börtönromantikával, amely nekem, fájdalom, kevesbé tetszik, mint a kritikusok elrészegnyült vérszöcetségének.

— Milyen tehát a darab?

— Milyen? Rossz! Milyen legyen egy éves, koldus fiatal embernek első szindarabja, aki nem langyra fűtött téllkert díszpálmái között elhelyezett intarziás írástalan, az eleve biztosított előadás és lefizezett terminus biztos szárazföldjén írja a dialógusokat, de jüetlen és kifizetetlen hotelszobában, a kétség és reménykedés háborgó tengerén, borotvalatlanul és influenzásan, mint ahogy ez a háziszereglistáról kizárt, tehát B-listás íróhoz illik is. Rossz ez a darab, persze, hogy rossz, mert ki

az a Boros Elemér, ki ismeri, ki látta, honnét jött, kinek rokona, melyik lap munkatársa?! Ne féljünk: rossz volna akkor is, ha mindenki tudná, hogy kicsoda, mindenki ismerne, mindenkinek lehetne tőle kérvivalója. De a darab nyakkendője mégsem hiteibe való, fegyverruhája sem köcsönként, felső teltelkabátja pedig, ha helyenként foltos is, Batáilletől és Sudermamtól, ahogy egyik kemény kritikusa írja, de az úr. Itt vagyok, ilyen vagyok. Frakk nélkül is lehetek tisztességes ember...

— No, de micsoda beszédek!

— Hát erről van szó. A kabaré, ami a darabban az aurognokok úgy tetszett — nem szívelem. Olesó és karzati mutatóvány a jó öreg Bali merengése (szalonmázás közben!) a nő fehér nyakáról, akit tíz perc múlva akasztani fog, vagy legalább is akasztani kellene neki. Nem esztimálom a rangjában oly mérségesen züllött Orsolya Erzsébet jerevárosi „jasszudumáját” sem, a betyár, de „alapjában sziv” Lógó Jantival, Lilium-utánzat — Molnár nélkül. Nem is beszélve a darab Komoly germeclőrbüvéléséről ott, ahol a nihilista bejön és ezt a kedves Orsolya Bűsét újból kivési merényletesdít jászani. Nem tartozik a darabhoz, ami még nem volna baj, de nem tartozik a szerzőhöz sem, ami már öreg hiba. S nem esztimálom: még ezenkívül sok mindent, de — mindig csak részleteket! Ami tetszik, amit dicsérek, mert figyelni tudok rá és élvezem, az a darab hangja, hangulata. Egy fiatal ember bejön ebben a csikorgó hidegben az irodalmi Csikágó jüetlen kutyafői közül, odaáll a lámpák elé és beszélni kezd. Azt mondja: Nemesak az el-sötétített bár asztalai alatt foghatja meg két ember egymás kezét, de — (ó, shoking!) a börtön sötéttségében is. Nemesak a frakk és a szívtelen szíven túl kivágott estélyi ruha szeret-hetik egymást, de a fegyencdaróc és a csikos márianosztrai szoknya is. Ami még mindig a legbanálisabb megállapítás lehet. De... De: a haláltráitelt márianosztrai jelmez s a fegyencdaróc alatt tisztább két szívet érzek dobogni, mint akárhány tökéletesen vasalt frakk és remekbealmodott estélyi csipkétümeny alatt! Hát ez a darab erje, szépsége.

sikere!

— Értem... Az előadás?
— Ha ezt kérdezi, nem a két főszereplőről szölok, hanem a harmincegyhárom névtelenről. A fegyencdaróc és fegyörökről, miniszteri biztosokról, itéletvégrehajtó segédekről és orcoszakértőkről, az ensemble fegyencdaróc és kúttinó tagjairól. Honnét jöttek, kiscudák, — nem tudom. De aki összevorbucolta őket, annak szeme és szíve van. Az ügyész! Néhány-szavas szerepében milyen biztos, milyen élet-szagú. Szász Géának hívják és sohasem volt még színpadon, ha jól tudom, orvosvendék, Boray, Baló, Surányi, vagy a köztük is legszab-ban beszélő Lengyel, a derék, komoly Bassy, lehetetlen szerepében a telkes Baróthy, a remek Gárday, a fegyencet kakarékolva utánozó Bé-kefi, vagy a feminin fiatalember, a Kassáról jött Bókay, aki ugyyszóval minden mozdulatá-val nyiltszíni tapsot kapott! Ez am a gárdá! Előükön Justh Gyula és Orsolya Erzsébet halad. A férfi és a nő. A férfi Kassáról került le-össze, a feldéki népszerűség nimbusszával. Amire Pastre érkezett, egyedül, ismeretlenül és koldusan állt az induló szezon fullasztó melé-gében. Előlről kellett kezdenie. Még ma sem tart sehol sem. De már tudjuk, hogy itt van és hogy akar valamit. Ennél többet ne is akar-jon. A nő. — összersorított fogakkal, huszába melyedő körmökkel küzd líhege, écek óta. Kis szerepek, előfordulások egy-egy darabban, a neve a „jök voltak még” között. A „Marusjő”-ban észreveszik egy mondat erejét. És most, — most végre tíz évi kintlódás után, diltáti meztelenedee és gubancolódva egy szerepben a börtön szádmáján, néhány fényes hanggal a napórára tör. Van valami megható ebben a jütékban, ahogy Orsolya Erzsébet a siker hullá-ma, így, estéről estéig a háttára kapta. Nem volt érdemes várni rá?
— Szó, ami szó... Szóval az Új Színház szériesben lenne?

— Lene? Van! Tizenhatodikán kezdődik a kolozsváriak vendégjátéka is, a műsor ismeretes. De amint Kolozsvárról jelentik a Reggel-nek, a közeljövőben végrelegesen megnyílnak az erdélyi sorompók a pesti magyar színházok előtt is. Janovits Jenő erre vonatkozólag a Reg-gel-nek így nyilatkozott:

— Kiss Ferencnek, Király Ernőnek és Bálkai Mártonnak máris sikerült megszerezni a vendég-szereplési engedélyt. A kultuszminiszterium-ban megártóan és jóakarattal kezelik a kisebb-ségi színház ügyét és nem gördülnek akadályo-kat a vendég-szereplések elé. Az egyik erdélyi színházgató fölkereste a budapesti Vigszinház-igazgatóságát és jelelte, hogy a kultuszminiszte-rium nem kifogásolja a Vigszinház együttesének erdélyi vendég-szereplését sem...

— Csupa újság. A Városi Színház? Ezen a hé-ten ugyancsak aktuális: operabemutató, „János cítes”-repir, „Szücsárdás”, ihaj-tyuhaj...

— Hát akkor vegyük csak szép sorjába. Az operapremier: Verdi egy ifjúkori operája: „Armadny és szerelem”, amely csordultig eltöl-tötte a nézőt olasz szerelmmel. Az ember elfe-lejtett észrevélni, itt-ott, kompozíciós vagy szö-vegbeli primitívitást és csak élvezte a sugárzó és forró hangokat, mint az olizományi mezők boldog belcantoját. Elismerés: Géának egy új Verdi bemutatásért; Dahnoknyok az ambiciózus rendezésért; Báthy Annának, Radnai Erzsébetnek, Szedő Miklósnak, Pajor Odónnek és Csóka BÉ-lának, akik külön-külön elhívtették, hogy szerel-mesek a partitúrába; de elismerés a pesti

Március 2-től 7-ig

A „Kék madár” a Vigszínházban

Teljesen új műsort hoz Jushny világhírű társulata

„Éjjel a háztetőn”, „Apostol a lokálban”, „Pesti sielők”, „Az apja lánya”, Nagy Endre, Salamon Béla, Rajna Alice, Gárdonyi Lajos, Herczeg Jenő, Lengyel Gizi, Bodó Ica a Terézkörúti Színpad

Kezdeté 9

nagyszerű műsorában

Telefon: 265-54

TOMBOLO SIKER AZ UJ SZÍNHÁZBAN **VAKABLAK** BOROSS ELEMÉR SZINMŰVE

A legnagyobb siker!

„Pista néni”

A legnagyobb siker!

Fedák és Rózsahegyí felejtethetlennék

Király-Színház

CSAK PÉNEKES

március hó 1-én

Trikóselyem

női nadrág

P 1.50

FENYVES

Calvin-tér 7, Andrassy-ut 4

közönségnek is, amely érzelmesen fogadta az örökifjú Verdít és olvatagon tapsolt neki...
 — Ejja, ejja atala! Ezekután a legnagyobb váratkozással kérdezem: a repris?
 — Na! Hát... János vitéz R. Albert Erzsé volt. Képzelt és jóhanga énekesné. Sötét-színű mezzoszopránján szinte operadárkat hallatott Kukorica Janesi parasztkimondhatatlanság — Fedákszerében. Mondom, Albert Erzsé életétől végig dáma volt, városi hölgy — nem pedig parasztlégy. Iluska: Zilahy Irén — kedves, fitos, rangosra kipucolt arva Iluska, kislányosan fiatal — de kar megszállni! Ugy beukrozza az egykori Medgyaszay remek szerepét, hogy... na de hagyjuk. Lészay Kató úden énekel: jött tét a külföldi vendégszerelés. Es mulatságos vasorrubába Kömves Erzsé.
 — No és mi van a „Szupécárdás”-sal? Mit szól róla Farkas Imre ur?
 — Keveset. Azt mondja, rossz kabala premier előtt sokat lefetyelni. De amit mond, az itt következik:

— A Tátra alatt, Szepességben játszódik a darab. Egyik főszereplője Barátja János, a „Tul a nagy Kiváncsnak” áveges főljának a fia, akét a darabban — a hereskedelmi miniszterrel szemben — függetlenségi képviselővé választanak. A II. félben a végén Magyar bandája játssza a „Szupécárdás”-t.
 — Akkor mulatunk!
 — Sebástyán Géza is ruppant oda van az új „Farkas”-tól, azt nyilatkozta, hogy olyan az egész, mint egy meglevevencdét, gyönyörű Farkas Imre-versek...
 — Na már most akkor nyugodtan megkérdezhetem, hogy mi lesz az az „Agglegény apa” a Magyarban?
 — Egy hatvanesztendőös öreg lord mindentől megcsömörölve (valóban ötmillió font boldog tulajdonosa), elküldi az ügyvédjét, hogy szerte a nagy világban élő (és házasságon kívül született) három gyerekeit, két leányt és egy fiút, szedje össze neki és hozza haza, hadd lássa őket. Ettől aztán boldog lesz. Annak idején láttam a darabot Newyorkban, igen nagy sikere volt. Az apát Hegedűs Gyula (nem neki, róla írhatták volna a szerepét), a három gyereket Tilkos Hoza, Neményi Lili és Jávor játsszák. Sok mindent mondhatnék itt el a darabról, de nem akarok a premiernek elébe vágni, azokéül kényelmesebb is, ha egyszerűen átadom a szót Tilkosnak, aki formálisan el van ragadtatva a szerepétől. Ime:

— Csupa derű, mosoly és iszonyu sok szív ez a szerep. Jól érzem magam, ha rá gondoltok, úgy örülök neki. Fajdatom, valóságszerűen sokkal többször fog menni, mint ahányszor én játszhatom, mert őt hét múlva már a „Blue expressz”-ből, a Kátscher—Herzeg Geza-operettből lesz premierem a Fővárosi Operettszínházban. Beszéltem Helén Jenővel, a darab magyar adaptálójával, aki a saját dolgaiért nemigen szokott — pláne elragadtatással — beszélni, de a „Blue expressz”-ról kijelentette, hogy régen dolgozott ennny kedvvel és

szívetl darabon s hogy a dolog — remekbe sikerült. Az egész darabban valahogy olyan a hangulata, mintha Camoes-ben lenne az ember, egy órákét bárbán, egy reggelielő... Vices, spices, szücs, mámoros.
 — Képzelm, Faludi Sándor hogy fogja a darabot kihozni!
 — Igen. El kell ismerni, hogy az a szeretet és áldozatkészség, amelyet a Fővárosi Operettszínház Faludi Sándora minden darabjába olyan egész szívetl belefekszik, minden respektust megérdemelt... Mit kérdezem ezekután még, ha erre fűlszólítandó?
 — Bárony—Dajbukáték játszanak az Andrássy-utóban?
 — Igen, a jövő műsorban. De egyelőre az még messze van, mert amint jeleztem, a „Nagy cipőben kis fiú”-műsornak valóban komoly sikere van. Nádas olyan szerepet írt Franciskának és Franciska olyan nagy művésznőnek mutatkozott ebben a szerepben, hogy a publikum minden este megtölti a színházat. Nagy szó ez ebben a mai inflációs világban! Ezért is tudott Bárony egyelőre Bécsbe utazni, ahol Karlheinz Martinnak segítkezik a „Drei Groschenoper” rendezésében. A másik kabaréban a Terézkerúton meg az az újság, hogy pénteken megölt a Palotay Erzsé betegsége miatt elmaradt Szép Ernő-darab bemutatója. Tündéri kis versesjáték, a legfinomabb irodalmi gerbecud, Lányi Viktor eszkepíniom, anyagi muzsikájával: mindenütt másutt vigoperát eszhattak volna belőle...
 — Dessenél!
 — Jozsefina vasárnap hotét változtatott: átköltöztött a Bristolba, de valószínűs belső tilkos tanácsosa, Signor Pepito Abazino továbbra is a Royalban maradt. Valaki megkérdezte a kábébarú Zsozfént, hogy mért volt erre szükség, amire azt felelte, hogy az orvosa levegőárbóztást ajánlott neki... Jó, nem? Függlött: hírek jelentek meg, hogy Somlay tánczik a Vitézl. Iraz. Hirc jár, hogy a Nemzetéhez szerződtek. Ez is igen valószínű, mert a művészt szerződésével — Herzeg és Csutóba lamszírózók...

* Székely Irák márciusi estelvé. A Reggel írta meg, hogy az őz. Budapesti Elék köré csoportosult székely Irák március 17-én fogtak bemutatóként Budapesti közönségnek a Zenekadémián. Ezen az estélyen jelentkezik először Budapesten a maga különleges színészek teljessegeben ez az Erdélyi hegyei közé zart és a maga komor, problémáival elszigetelten viaskodó néplélek. A személyesen bemutatkozó Bartalis János, Kecő Sándor, Nyírő József, Szentimrei Jenő és Tamási Áron mellett megszólalnak György Dénes előadóművészetének közváltásával Finta Zoltán és Tompa László is, a Batalon elpusztult Sárosi Dombos és Koronay Zsuzsi székely dalnekesnő, Szeged, Cséged, Dobozsán és Estergom községe is lelkesedéssel várja a pesti estély után a székely est szereplőit.
 * Helén Klára március 5-én este 10 órakor tartja idei estélyét és előadóját a Zeneművészeti Főiskola nagy tornácban. Jozsef Fehérrel és a Zenekadémiával portásámal.

Az utca fia

— Gedő Lipót rajzai —

(A Reggel tudósítójától.) Az utca fiát állítja rajzolóművészete középpontjába Gedő Lipót, a rongyaiban és maszatáiban is derűs emberpalánta színes életét, amely külvárosi sikátorok, diledző palánkok és az elmaradhatatlan utcai petróleumlámpák kevert nyomorkülisszái között perog. Régi romantikát idéznek ezek a rajzok, az induló proletárelét gyermekszobáinak romantikáját, amelynek játékatonája a sarki rendőr, játéktálcájára az utcaseprő szemégyűjtő badogkocsija, labdója a sár, puskájának messze tüzöl patronája: a kavics... Ennek a gyermekszobának nosztalgias hegedőse ez az emlékeiben kifogyhatatlan művész. Így, ilyen szívmelegén, a kifejezésnek ily végtelen közvetlenségével ő emelte művészi színvonalra az utca szánalmas-pajkos vadócát, az elhagyatot periferiát ama gyerek-típusát, amelynek báncész arcát, ősi mozdulását, megneveztető fantáziáját, parányi életnek grotesk ösztönöségét a világ bármely külvárosában felfűlálhatod — a művészek ezekben a könnyű rajzkölteményekben valami egyetemes emberi sikerült. Leiket megvilágítok ezek a nem is egészen befejezett cernizavlatok, amelyek épp befejezetlenségükkel, odatvetett pongyolagságnkkal adják ábrázolásuk maradekátalan karaktert, igazí ízet.
 Ez a világ összenőtt Gedő Lipót művészetével, a külvárosi elemi iskolák rajztanítójával, lelkével, akit sorsa valamikor e esakatos utca-gegyerek társadalmába sodort. Közük élt, rajzra tanította őket, de hálásak voltak érte, mert voltaképp ék tanítottak meg tanítójuk igazán rajzolni... A kis esirkefogók derűs galériájában gyönyörűsággal lapozgatók. Igazít, mint valami érdeklészítő renyeg és félek, hogy egy-egy átfordított lappal közelebb érek a végéhez...
 A rajzok alatt ez áll: Gedő. Ez a szó jellegzetes kaligrafijával olyan, mint a petróleumlámpa, vagy a palánk a rajzokon. A rajzokhoz, a gyerekekhez tartozik. Ok tanítottak meg rajztanítójukat írni is.

Bálint Jenő

Művésztámlán lesz március 5-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Vasútszínházban díszteremben (VIII. B. r. ucsuta 90). A műsornak szereplnek többek között Szabó László és Lauritsz Lajos, a m. kir. Operaház művészei, Fehér Irta szavalóművész, a nyundásútkőr Teréz es. vezgyekara és a Gutenberg-Társaság zenekara. Belpénre igazosítá misor 1 pengőért, a helyszínen 1.20 pengőért kaplato.

MOZI

Wedekind világa

ujul meg, tavaszi lángok lobbanak föl Grete wachen des Weibes”, magyar címen: „Az élet wachen des Weibes”, magyar címen: „Az élet lavasza” nem fest enkrözött, esaklók képet: — igazsága, őszintesége épp oly meztelen, mint maga az őszlón. Németországi bátasa nagyon sokban hasonlított a „Tavaszi ébredés” előadójának nyomán megindult víhához: sokan tulajságosan naturalistának tartották, sokaknak szemében pedig új utat képvisel a filu Világában: az őszinte művészet útját. Grete Mosheim ezen a filmjén keresztül került egykorba a német színpad legelsőivel.
 A képet a Kamara és a Corvin esütörtökön egy műsorban játssza a Fox híres „Mother know best”-jével, amely szintén nem tartozik a szokott amerikai darabok közé, sőt épp oly sokat beszéltek róla Amerikában, mint ideát a Mosheim-képről. Kőrkedések, társadalmi és színjáti viták virítottak ki a „Primadonna” történetéből, akinek a mamája mindent jobban tudott és akinek nem volt szabad szeretni, — mert a mama a leánytán keresztül akart híres lenni. Szeregy rablókép-primadonna — ő nem tudhatta, hogy akaratlanul is egy freudi tanítélt igazol élete: az anyák tudatlattal feltékenységél szép és híres leányakkal szemben. Madge Bellamy gyönyörű ebben a filmben. Meglepetés a játéka, maga a film is az — és meglepetés az az erdekes, ma még filokban tartott attrakció, amelyet ehhez a kltinó műsorhoz a tempóját nem esőkentő Kamara és Corvuu hozzá fog fűzni.

Leendő anyák, vigyázzát!
 Gyermekekcsí csak golyócsapágyal gyal MARS védjegyvel
BRUCK VI, Andrássy-út 38. sz.
 Képes árjegyzék 50 fillér helyze ellenében
ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket és bárkinél drágábban vesz
Székelv Emil Király-utca 51. (Teréz-szomságnál szemben.) Telefon

Ma premier a Royal Apollóban
 Ezt a nagyszerű műsört csak 3 napig játszhatjuk, utánunk egy hétig az Uránia mutatja be
Milton Sills: Súlyomfészek
 A földalatti Newyork izgalmas drámája 9 érdekes fejezetben
Collen Moore: Hazárdjáték
 Társadalmi szimü 8 fölvonásban. Előadások kezdete 5, 7/8 és 10

1929 SZÍNHÁZI SZENZÁCIÓJA
GAÁL FRANCISKA: Nagy cipőben kis fiu
VASZARY PIROSKA: A Pillangó
 ANDRÁSSY-UTI SZÍNHÁZ

Pénteken **5-VENEDSZER**
MISS AMERIKA
 Fővárosi Operettszínház

Szupécárdás Farkas Imre új operettje
 Március 1. Városi Színház

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelemügyi miniszterium alkonya

(A Reggel tudósítójától.) Még tíz évvel ezelőtt is a kereskedelemügyi miniszterium Lánchid-utcai palotájából áradt szét minden olyan gondolat, amely a magyar gazdaságpolitikát irányította. Mi történt most, hogy a miniszterium folyosói hirtelen elnéptelenedtek, hogy ügyosztályai összeuszorodtak, hogy egykor hatalmasan fűgölő tüdeje mintha elcsorvadt volna? Erdekes menete van ennek az elcsorvadásnak. A miniszterium alkonyának kezdete a háborúutáni gazdaságpolitikai irányítással függ össze. Egyre-násra alakultak az állami üzemek és velük együtt az az állami monopolisztikus rendszer, amely minden alapítást

elsősorban pénzügyi kérdéssé tett

és ezzel együtt az ezzel összefüggő összes kérdéseket a kereskedelmi miniszterium hatásköréből az új nagy versenytárs hatalmába, a pénzügyminiszteriumba terelt át. Egmásután hullott a finanszminiszter ölébe a bányászati ügye, a bankok ügye, szinte észrevétel nélkül kezébe a tőzsde, sőt a forgalom ügye is. Azután

a népjóléti miniszterium jelentkeztet igé-nyével.

Mindezekelőtt a munkáskérdés jutott át ennek a miniszteriumnak a kezébe és vele együtt egy hatalmas és szinte döntő befolyás az iparügyek minden kérdésére.

A sztrájkügy és általában a munkakontrol-vezetőkra vonatkozó bejelentések kérdése,

amellyel a kereskedelemügyi miniszterium hosszú ideig legfőbb irányítója volt a szociális törvényhozásnak, így esett ki a kereskedelem-ügyi miniszterium hatalmából. Innen kezdve azután rohamosan gurult le a lejtőn a kereskedelemügyi miniszterium. A trianoni szerződés következtében mindenekelőtt a Máv. tett szert olyan önállóságra, hogy a kereskedelmi kormányzatnak már

semmi befolyása a vasuti politikára nem maradt.

mint legfőbbje a műszaki főügyelet s amikor így szinte minden fontos pozíciójából kilóditva és minden súlyt jelentő ügyköréből kifosztva a miniszterium már csak létezett, egyszerre szükségszerű volt az összes gazdasági ügyek legfőbb irányításának egységbe foglalása és ezzel a legfőbb és legnagyobb versenytárs jelentkeztet: a közgazdasági miniszterium. Rövid néhány nappal ezelőtt, miután hogy a kifosztott királynak utolsó kis hatalmát is elveszik, elvették a kereskedelemügyi miniszterium hatásköréből a statisztikai hivatalt is és most már azt kell kérdeznünk, mire való hát a kereskedelmi miniszterium? Mire való az a nagy palota végeláthatatlan hosszú folyosóival, száz meg száz szobájával, nagy fogadótermeivel? Kell-e még

ez a muzeum,

amelynek dísztermében Baross Gábor arcképe üz le a falról? Csoda-e, ha ezek után most már azon töprengnek, hogy mit tegyennek régi idők e koronájától megfosztott királyával? Megszüntessék-e végleg uralmát és a közgazdasági miniszteriumba olvassák-e bele, avagy valóságos helyzetének megfelelően.

Mindezt fáj, ha egykor erős és hatalmas intézményeket letiporva látunk, de e fájdalom érzés mellett az a vádoló gondolat is fölmerül bennünk, hogy gyöngye kezek engedték szét hullani nemcsak a miniszteriumot, hanem, ami ennél nagyobb baj, az egész magyar gazdasági életet, megfosztva azt

egységes irányítól és összefogó szellemétől.

Az az érzésünk, hogy itt végeredményben nem is a kereskedelemügyi miniszteriumról van szó, hanem olyan mélyreható kormányzati hibáról, amely csak ott ütözködik ki, ahol

talzott személyi ambíciók, talzott befolyások vágya fölbejt jelent, mint a legnagyobb közérdekek fölismerése.

A kereskedelemügyi miniszteriumot nem kell sem megszüntetni, sem intézményesen átalakí-

tani. Egyetlen parancsszóval vissza kell vinni oda mindazt, ami eddig oda tartozott és oda való volt és azután olyan kézbe kell adni ezt az irányító hatalmat, amely erősen tartja a gyepőt és visszaállítja régi fényébe ezt a miniszteriumot, amelynek ismét az irányító gazdasági miniszteriumnak kell lennie. Ha ezen fölül még van valami, amit tenni kell, akkor ez az, hogy a kereskedelmi miniszterium hatáskörét nem csökkenteni, de bővíteni kell és mindenekelőtt a

köz munkaminiszterium jellegével is föl kell ruházni.

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara harcra szólítja Európá polgári társadalmát a közüzemek mindent elnyelő versenyé ellen

A magyar érdekképviseltek sem tűrik tovább a közüzemek versenyét és a Mavart-ügy miatt tüntetésképen ki akarnak lépni a vasuti tarifabizottságból

(A Reggel tudósítójától.) A Mavartnak jutatói vasuti díjszabási kedvezmény ügye, úgy látszik, sokkal nagyobb jelentőségű kérdéssé vált, mint ahogy azt a Máv. igazgatósága gondolta volna, amikor e példátlan díjszabási kedvezményt a Magyar Vasutak Antiformalni Részvénytársaságát megajándékozta. A kérdés, amelyet elsőnek A Reggel ismertetett, fölszínre hozta

az állami és községi üzemek versenyének egész komplexumát

és amint értesülünk, az első olyan lépést érte meg, amely újult harcászallást jelent az érdekképviseltek részéről az ellen az irányzat ellen, amelyet nálunk államszocializmusnak, a németek kalte Sozialisierungnak neveznek. Az érdekképviseltek ugyanis a Máv. eljárásával szemben arra készülnek, hogy valamennyien

kilépnek a tarifabizottságból,

mert nem hajlandók tovább eltüri, hogy nagyfontosságú kérdéseket elvonjanak előlük s az ő cogerük alatt olyan intézkedéseket te-nyenek, amelyek utján

egész kereskedelmi ágakat közintézmények sajátítanak ki

maguknak és ezzel elveszik az adófizető polgárság keresetét és kényeztet. A kérdés körül kibontakozt a válság annál súlyosabb, mert az állami és községi üzemek túltengése ellen most már nemcsak nálunk

de egész Európában megindul a küzdelem s a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara, Európa e legnagyobb érdekképviselői szervezete, nyil-tan hadat üzent annak az elatizmusnak, amely a háborúnak kóros és kártékony maradványa, veszedelme az egész európai gazdálkodásnak és egyik legfőbb oka annak, hogy az európai gazdaság olyan hátrányos helyzetbe került a

mert sem iparunk, sem mezőgazdaságunk, sem kereskedelmünk egy átfogó közmunikapolitikka nélkül nem térhet át azokra az új irányokra, amelyeket nemzeti gazdálkodásunk számára a világgazdasági helyzet kijelöl. Leronggolt és viz-jacitások nélkül nem tudjuk megoldani gazda-sági életünk központi problémáját, a mezőgaz-dasági termelés átalakítását. Ennek a munká-nak elvégzése pedig

a kereskedelemügyi miniszterium földadata

hasznát látja majd a földművelésügyi minisz-terium is, amelynek emez épp úgy nem lehet versenytársa, mint emennek amaz. Itt nem miniszteriumi hatásköri párpattárról van szó, hanem komoly munkáról, amely nélkül el-vezünk.

tengerentúli államok gazdaságaival szemben. A budapesti kereskedelmi és iparkamara tegnapielői ülése is már ebből a világgazda-sági szempontból vizsgálta a Mavart látszólag kisebb jelentőségű ügyét és szokatlan éles hangon követelte a Máv. tarifakedvezmény-ek visszavonását. A kérdés megértését és je-lentőségének kellő értékelése kedvéért, röviden összefoglaljuk, hogy tulajdonképpen mi is törté-nti? A Máv. igazgatósága e hó 17-én hirdet-ményt tett közzé, amelyben a Magyar Vas-utak Antiformalni Részvénytársaságának, tehát saját vállalatának azt a kedvezményt biztosította, hogy az a fél, aki a magyar vas-utak vonalain évi 42.000 tonna gyűjtőórát szál-lít, a tényleges fuvardíjak és a kifizendők osztály díjtételei közti különbözötet vissz-a-kapja. Ez a különbözöt az első osztály alapján 60%, a másodiknál 40%, a harmadiknál 35%. Negyvenkétezer tonna, a minimális mennyi-ség azonban annyi, amennyit a magyar vas-utakon szállított egész gyűjtőforgalom együt-tvéve kitez, ami magyarul azt jelenti, hogy

ezt a kedvezményt egyedül a Mavart kap-hatja csak meg,

mert ilyen gyűjtőforgalma más cégnek nem lehet. Amikor a Máv. ezt a kedvezményt a szállítócégek rovására kieszelte, a forma ked-vezőért összehívta a tarifabizottságot, amelyet tudvalevően az új vasuti tarifareform elbe-lyptetése után azért alakítottak a Gyosz, Omge, Omke és még néhány érdekképviselő bevonásával, hogy kooperációt kerestsenek a Máv. és az érdekképviseltek közt. A tarifa-bizottság összeült, előlük terjesztették a Mavarta vonatkozó kedvezmény ügyét, de amikor az érdekképviseltek egymásután tiltakoztak ellene és kifejezték, hogy hiszen

ez a szállítócégek teljes főnkretetele,

azt felelték, hogy hiába, ok már ezt elbatá-

A PANTHEON 2 SZENZÁCIÓJA

KASSÁK LAJOS: ANGYALFÖLD

A legnagyobb modern magyar író szenzációs regénye Budapest külvárosi életéről és a proletársorsban élő ember megható élményeiről.
Ára fűzve: P 6.30 Aranyozott vászonkötésben: P 8.80

KÁROLY SÁNDOR: AZ 500-IK EMELET

Modern fantasztikus regény, amely a technika és az emberi munka diadalát hirdeti. A newyorki milliommós nők szerelmi életének, a tőzsde- és pénzvilágnak vakmerő riportja.
Ára fűzve: P 4.80 Aranyozott vászonkötésben: P 6.60

Mindenki ezekről a könyvekről beszél!

Influenzánál

és az összes légzőszervek hurutos bántalmáinál, valamint gyomorégésnél legjobb a

Málnási Sicilia gyógyviz

Mindenütt kapható!

rozták, ezen segíteni nem lehet,

a szállítócégek tegyenek, amit akarnak, de ők már a hirdetésüket is közzétették. Ez a magyarázata annak, hogy az érdekképviseletek ki akarnak lépni a tarifabizottságból és a kereskedelmiügyi miniszert.

aki az egész ügyről mit sem tudott, kellőképpen informálják s megmagyarázzák, hogy a Máv. intézkedésnek indokálól fölhozott érvek tarthatatlanok s hogy itt nem arról van szó, amit a Máv. mond, hogy tudnillik az autóverseny ellen védi a Máv.-ot, hanem egyszerűen arról, hogy a szállítmányozó szakma rovására

új privilegizált üzletághoz juttatják a Mavartot.

Amikor tehát ez aránylag kiszélesített kérdés körül így elfajultak már a dolgok és ilyen módserkezhez folyamodnak, akkor csakugyan elérkezett az ideje, hogy a magán-gazdaság végre szintén talpra álljon

kenvere védelmében. A nemzetközi kamara nem ismeri a Mavart ügyét, de, ugylátszik, a közüzmek étvágya min-

denült akkorára nőtt, hogy már 24 európai állam polgárságát veszélyezteti az etatizmus betegsége, amelynek sürgős orvoslása érdekében, júliusra, Amszterdamban nemzetközi tanácskozásra gyűlnek össze a kamarák, hogy megalkítsák

a magán-gazdaság egységes frontját. Eddig Svájc és Svédország készült el a nyílt és burkolt állami és közegei üzemek üzleteinek és sok helyen

üzelmeinek föltartásával s valóságilag új, vasos kompassz kerekedett ki ezeknek a vállalatoknak címjegyzékéből. A budapesti kamara most állítja össze idevágó gyűjtőmunkáinak eredményét és semmi kétség, hogy e téren

mi leszünk Európa egyik vezető állama vagy ahogy a kérdés egy ismerője kifejezte magát: — El fogunk szörnyükdöni az emberek, ha így összegyűjtve fogják látni, hogy az állami és városi hátsóságok milyen keveset hagytak meg azoknak, akik adóikból tartják fenn az államot s ezeket a konkurens és életképtelen vállalatokat.

bankároknak s meg kell kérdeznünk, mit akarnak valójában, mi a céljuk, mit akarnak még elvinni tőlünk? Fél kell tőlünk végre, hogy valamennyi egyforma ajánlatlalt jön és egyforma rendszer szerint dolgozik. Valamenyit opcióit akar a mai drága föltételek mellett arra az időre, amikor a kölcsön ölesőn lesz majd elhelyezhető, vagy ahogy ők mondják s ahogy kikövik a subject marker conditio, azaz: a kibocsátás akkor lesz végrehajtható, amikor az amerikai pénzpiac helyzete ezt megengedi. Mindössze ennyi kötelezettséget vállalnak velünk szemben, de maguknak mindnyájan kizárólagosságot kérnek, ami annyit jelent, hogy a kölcsönt csak az ő révükön, csak az ő közvetítésükkel vehetjük föl, megpedig olyan föltételek mellett, mint aminőket a mai helyzetben fizetünk, ha adóknak elegendi. Van-e szükségünk erre? A pénz még Amerikában is árulék. Ha fölleség van belőle, oda megy, ahol keresik s ahol megfelelő biztosítékokat adnak neki. Ha nincs, hiába bízunk. Nincs. De ezek az opcióvándárszok és kegyes közvetítők hallatlanul megragítják a pénzt még arra az időre is, amikor majd ölesőbb lesz. Azok az intézmények és intézetek, amelyek hosszulejártú kölcsönöket igényelhetnek és kaphatnak, nem szorulnak arra, hogy előre adják a telkük üdvösségét egy reményért, biztatásért vagy vallyverezető mosolyért. Egy igazi, hamisítatlan amerikai mosolyért, amely mögött legföljebb, ha számla van, de dollár nincs. Az istenért, ha már olyan ellenállhatatlan vagy van bennünk, hogy üres számlát eszéljünk, vég nélküli tárgyalásokkal, szabálytalan neveltséggel ne tegyük magunkat...

A fölhatalmazási törvényben enyhítik a hadikölcsöntulajdonosok segélyezésének föltételeit

Az évi jövedelmi határ 1500 pengő helyett 2400 pengő lesz

(A Reggel tudósítójától.) A nyomorba került hadikölcsöntulajdonosok megsegítésére az új költségvetésbe is fölvesznek négy millió pengőt, az erre az évre kiutalt négy millió pengőből azonban

mindössze egymilliót lehetett szétosztani, mert a segélyezés föltételeit a törvény tulajdonoson szigorúan állapítja meg.

A segélyekről döntő miniszterközi bizottságot természetesen köti a törvény szigorúsága és így segélyben csak az részesülhet, akinek legalább 5000 korona értékű öszejövedele van, évi jövedelme nem haladja túl az 1500 pengőt, a feleség pedig, ha a férj keres, egyáltalán nem részesülhet segélyben. Hogy tehát az idej

költségvetési összegből fömmaradt hárommillió és az új költségvetésbe fölveendő négy millió pengő csakugyan a nyomorba került hadikölcsöntulajdonosok megsegélyezésére legyen fordítható, politikai körökben mozzalom indult meg

a törvény szigorú föltételeinek enyhítésére. Minden remény megvan arra, hogy ez a mozgalom eredménnyel jár és ebben az esetben a fölhatalmazási törvényjavaslat fog intézkedni arról, hogy az öszejövedeli határt 5000 koronáról 2000-re szállítsák le, az évi jövedelmi határt 1500 pengőről 2000—2400 pengőre emeljék föl és a segélyezésben a házastársak egymás jövedelmére való tekintet nélkül részesüljenek.

A párisi reparációs konferenciáról nyolcnapig tárgyalás után sem lehet egyebet mondani, mint hogy az V. György-hotel vastag, sárga függönyökkel borított térében — ül és mosolyog. Ha olykor meglébbenek is a föltételek, nem száll ki mögülrök egyéb, parányi cigarettafelhasználás. A szakértők gyorsan távoznak a tanácskozás után, arekon mindjárt az a haradságos mosoly, amelyet az európai diplomaták az utóbbi időkben japán kollégáiktól tanultak el. Az első napokban Schacht és a többi német alaposan kifejtette, hogy Németország az utóbbi években pumpalóshálót élt, hogy külföldi adósságai 13 milliárdra dagadtak s hogy a német közgazdaság külföldi tartozásaira évente egymilliárdot fizet kamat és amortizáció fejében s hogy csak ez adósságokból tudott évi egymilliárdot fizetni a reparációkra. A szakértők mosolyogva hallgatták a németeket, aztán ismét mosolyogva hallgatták meg mezőgazdaságunk szomorú helyzetéről szóló siránkokat és mosolyogtak azon is, hogy a németek ovadoktat, nehogy Parker Gilbert kedvező jelentésével polémiába bocsátkozzunk. Mindez tehát csupa mosolygás, csupa kedves és deris dolog, de azért nyolc nap után most már mégis összenéztek a delegátusok s azt kérdezik: vajon ezért jöttünk ide a világ minden tájáról? Ezért, hogy udvariasan mosolyogjunk egymásra? De azért senki sem tudja, mikép kezdje hát a komolyságot, senki sem mer előállni a maga programjával, pedig az amerikaiak állítják 2,4 milliárd márkát, a franciák pláne 3,5 milliárd évi fizetést akarnának a németeket sőt, míg a németek mindössze 1,5 milliárdot akarnak ajánlani.

Amiről mindenki beszél

Elkészült végre a Máv. beruházó programja: nem is egy, de két program. Az egyik kisebb, egy esztendő, amely körülbelül 36 millió pengőre rug, a másik hosszabb időre tervezett hatalmas munkálat, 240 millió pengős. A kisebb program fele-fele arányban építkezésekből és ipari szállítókából áll (főleg az elektronszámológép ipar számára biztosít nyugtálló munkalehetőségeket, de a fölépítésmunkák részbeni átterelését is elvégzi). A nagyobb program a nagy szecserét (80 millió összegben), az elektrifikációt (30 millió), rugon- és lokomotívpark föllrisztését (50 millió) hajtja végre, de benne foglaltatnak a pályaföntartásnak és az új állomásépítkezéseknek is a munkarendje. Ennek az orlási munkálatnak költségvetési födözetere a kormányának még nincs álláspontja. A nagyipar azt szeretné, ha a kereskedelmi és pénzügyminiszternek maadán az iparon keresztül finanszírozna a Máv. két programjának végrehajtását. A kérdés azonban újult, a kormány semilyen irányban sem kötötte le magát...

szubvencionált társaság létesítését, mert a flumei forgalom esökkenése folytán semmi szükség nincsen rá és különben sem nyújthatna a hajózárság a magyar exportnak olyan előnyöket, amelyek 12 milliót érnek évente. Utánaátrünk a dolgoknak, Beesnek volt igaz. Az érdekképviseletek egyetemesen a Hungaria hajózárság és a szubvenció ellen nyilatkoztak.

Ugynevezett amerikai „bankárok” járnak hónapok óta nálunk. Ruhájukból a dollár-milliók illata száll, szemükből biztató sugar villan és még zsebkendjük esökkebe is ez van hímveze: Prosperity. Mindenki azt hiszi róluk, hogy a hajó, amelyen jöttek, arany hordókkal volt tele, amiket most a dunaparti botelekben tüstént csapavereknek, hogy reggelre izamos lesz a padló a kiömlő sárga folyótól. Talán semmi sem jellemzőbb erre a didergő, szegény magyar közgazdaságra, mint ez a bűmület és ez a hit, hogy ezektől a „bankárok”-tól várunk mindent, hogy komolyan tárgyaljunk velük hetekig, hónapokig központi záloglevélintézetéről, záloglevélek átvételéről, tisztviselők házépítési kölcsönéről, holott mindnyájan tudjuk, hogy most, éppen most szó sem lehet semmiféle kölcsön plasztirozásáról. Odaát 12 százalék a napiépén, a flakamotozása értékeket mindenki pénzre tette, mert a spekulációs örület még ma is tart s a pénz nekibánsalya a spekuláció aranyfolyamának, két tüdeje megszokadtság szívjá a spekuláció drága kamatait. Nincs senki odaát, akinek csak eszébe is jutna, hogy pénzt adjon nekünk vagy másnak hosszabb időre, amikor ma még otthon lapátal szedheti az aranyat ör-folyamantüdbetben és kamatban. És mégis tárgyalunk velük és ők mégis jönnek és biztatnak bennünket. Egyszer már végre komolyan a szemükbe kell nézni ezeknek a

A tengerhazajási anketöröl, amelyet Herrmann kereskedelmiügyi miniszter elátkelte alatt tartottak, azt újságolták, hogy a Levante- és a Kossuth-cég együttes alapításának, a Hungaria Hajózási Beszerveztársaságának szánt 12 milliópengős szubvenció megadását az anket résztvevői holgészelték. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara tegnapielőtti ülésén aztán Beesey Antal azt mondta, hogy tudomás szerint az anketen megjelent összes érdekképviseletek egyhangulag föltölgesnek tartották ilyen

2, 3, 4 szobás és hallos
Öröklakások
és üzletelhelyiségek
Tabán legszebb helyén
I. Hegyalja-úton épül a modern palotában
mérsékelt árakon
könnyű fizetési föltételekkel
kaphatók a
Tabáni Építő és Kereskedelmi Rt.
irodájában
I. Zsolt-utca 11. d. u. 3-6 4-es autóbussz

A Győri Faipari és Faértékesítő Rt. Győr
ajánlja hírneves
butorait és tömörhálóit
Pensió- és szállóberendezésekben versenyen felül áll Kettő évi jótállás!
Viszontelárusításoknak Körjén Kezvezmény • A rajánlatot!

BÉCSI VÁSÁR
1929 március 10-től 16-ig
(Rotundában március 17-ig)
Különkiállítások:
Nemzetközi automobil- és motorkerékpárkiállítás
Technikai udonságok és találmányok
Útépítőlvasár — Szénvásár
Műselyenkiállítás — Bécsi szürmedivatsalon
A vendéglő-, szálloda- és kávéipar szükségleti cikkeinnek kiállítása — Reklamkiállítás
Ételmészter- és élvezeti cikkek kiállítása
Mező- és erdőgazdasági mintakiállítás
Nem kell vizum! Vásárlásodválnnyal és utlével szobahatárátolés Ausztriába. Nem kell eszelszlovák autótazvizum! Jelentkezés menetiájkedvezmények a magyar eszelszlovák és osztrák vasutakban, a Dunán, valamint a legiforgalomban. Mindnyájan az igazságot, valamint vásárlásodválnny (4 pengő) kapható a
Wiener Messe A.-G.-nál Wien, VII.
valamint — a lipcei tavaszi vásár tartama alatt — a lipcei kirendeléségnél (Oesterl. Messhaus) és a tisztelőbeli képviselőknél. Budapestien: Osztrák Köv. Legg. V. Akadémia-utca 17., Osztrák Főkonzulátus V. Akadémia-utca 17., Sehenger és Tarsai, V. Nádor-utca 26. Posta-főlk 53., László Gy. A., V. Vilmoscsászár-ut 12. (Telefon: Automata 806-01. Máv. Hivatalos Menetjegytároló, V. Vigadó-ter 3., Máv. Hivatalos Menetjegytároló, Főlkja, V. Nádor-utca 16-18., Máv. Hivatalos Menetjegytároló, Főlkja, I. Gellért-ter 1., Dolhasut Menetjegytároló, VII. Erzsébet-ter 43-47., Máv. Hivatalos Menetjegytároló, Főlkja, VIII. Baross-ter 15., Máv. Hivatalos Menetjegytároló, Főlkja, VIII. Rakoczi-ter 6., Máv. Hivatalos Menetjegytároló, Főlkja, Corvin-Arház, VIII. Blaha Lajzár-ter 1. Máv. Hivatalos Menetjegytároló, Főlkja, II. Fő-utca 1.

SAKORVOSI
rendelő
vör- és nemihetagek részére
EZÜST SALVARSÁN DLTÁS
Bendelés egész nap, Rákóczi-ut 32, I. e. l. Rókussal szemben

Közben mindenki arról biztosítja a sajtót, hogy neki nincs is programja, csupa diplomáciából senki sem uer és akar kijönni a kártyájával. Így aztán magánbeszélgetésekben kezd kialakulni a konferencia igazi célja, de ez is csak olyan immel-ámmal és annyival selygás közt, hogy a franciák már többéves

provizóriumról beszélnek, mert hiszen Morgan még husvét előtt haza akar utazni. A konferencia így a kezdet kezdetén és mégis a végén tart. A mosolygás nem engedi meg, hogy előrejussanak az ezért valószínűleg mosolygva fognak bocsút venni egymástól azzal, hogy majd később határoznak.

és a vállalati értékek idejében való értékesítésével és a tényleges részvényenként való föl-oztással

kártalanítsa a részvénytulajdonosokat.

A tanács különben a társulati törvényről várja ezeknek az elvnek teljes kielégését és a kiserészesjogoknak törvényes körülhatá-tyázását, de a vállalatok alapszabályain ke-resztül

ennyit maga is el akar érni és biztosítani.

A reformjavaslatok többi kérdése magára a főzsei ülésmentre, elsősorban az árjegyzés rendjére s főleg

a középárfolyam jegyzésére

vonatkozik. Nagyon érdekes, hogy a bizottságban egyetlen hang sem emelkedett a közép-árfolyam védelmére, sőt mindenki megegyezt abban, hogy ez az irreális forrása, az árfolyamok kiindulópontja s hogy ez a háborúntal talánymán rontotta meg legjobb-ban a tőzse erkölcsét...

× Amerikában jól áll a gabona. Rómából jelentik: A washingtoni mezőgazdasági hivatal a nemzetközi mezőgazdasági intézetnek a következő táviratot küldte: A gabona állása jónak ígérkezik. A jégkereg erősen olvad. Kansasban a földek legnagyobb részén nincs hó, de a hó mégsem látszik jelentékenynek.

× Magyar Országos Központi Takarékpénztár mérlegé 821,632 nyereséggel zárult. Ez az eredmény 254,901 pengővel több, mint az 1927. évi főösszeg és ezt lehetővé teszi az osztalék újabb emelését. A nyereségből osztalékul részvényenként 6 P-t (1/2 P-vel többet, mint a múlt évben), összesen 1,200,000 P-t fizetnek ki. A közgyűlésnek javasolni fogják, hogy a nyugdíjalap az 1928. évi XI. te. értelmében elismert vállalati nyugdíjpénztárrá alakítsák át. A kintutott tiszta nyereség a részvénytőkének 22,7%-os és 6 P-6s osztalék a növekedt 15%-os kamatozást jelent. Az intézet betétállománya 81,2 millió P-t ért el és betétállománya a bekérelhez viszonyítva 166,29%. A március 3-iki közgyűlés napirendjén a rész-vénytőke fölemelése is szerepel, 8 millió P-ről 12 millió P-re, 100,000 40 pengő növekedt új részvény kibocsátása által. Ha a tőkék összegét, amelyeket az intézet forgat, az üzletek forgalmát, amelyeket lebonyolít, a telek szá-mát és jelentőségét a részvénytőkének nagyságával szembeállítjuk, két következtetésre juthatunk. Az első, hogy az intézet részvénytőkéjének kamatoztatása, mobil banktőkeként jóveltemel önmagában biztosítottának látszik, a második, hogy részvénytőkéje szaporításának ideje elérkezett.

× Magyar Lezámloló- és Pénzváltó Bank közgyűlése elhatározta, hogy a 2,508,144,66 P nyereségből 7 P (14%), osztalékot fizet az előző évi 6,50 P-vel szemben. Bíró Gyula, Györössy Csörgögy István, Heller Béla, Kelen-ten Sándor, Kercs Imre, Kőrösey E. Albert és Kühnemann Pál 3 óra a fölügyelőbizottság tagjaiva választották.

× Kishirtókások Országos Földhittételező gróf Hadik János vezetés alatt ismét elfoglalta békebeli pozícióját. Az intézetnek 2 millió dollár zálogvevővel sikerült Amerikában elhelyezni és ez összegét hosszútávú kölcsön-tes kölcsönöként még az év vége előtt ki is helyezte, amennyiben az intézet az év végéig 16,329,240 P zálog-vevővel kölcsönt folyósított. A szerződéses vidéki intéze-tek által leszámlított gazdálkodókat vizsgáló bizottság az év végén 9,853,394 P-t tett ki; és 3,623,000 P bizalmi kölcsönt folyósított. Az intézet újból megkezdte a bekéldo-ten széles mederben folytatott parcellázási tevékenysé-gét. Takarék- és Folyószámla-betétállománya 12,018,549 P-re szaporodott, a váltóállomány 19,439,191 P-re emelkedett.

× Magyar Forgalmi Bank Rt. közgyűlése a 748,224,19 P nyereséggel zárult 1928. évi mérleget elfogadta. Osztalékszelvényeket 6,50 P-vel váltják be. Igazgatóságába Treusch Robert igazgatót választották be.

Vállalkozók körében nagy nyugtalanságot kelt, hogy az utépitési munkák egyrészét állítólag egy svájci cégnek adták

(A Reggel tudósítójától.) Az utépitési nagy verseny ügyében még ma, tehát három héttel a zsüri döntése után sincs végleges határozat. Már ez is aggodalmakat kelt az egész vállalkozói karban, amelynek idegességét fokozza az a kiszivárgott hír, hogy a verseny győztesei közt állítóg

az Utépitő Részvénytársaság

is szerepel, mégpedig elég tekintélyes megbízással, mintegy huszkilométeres szakasz építésénél, másfélmillió pengő értékben. Az Utépitő Részvénytársaság mindössze

kéthónapos,

1928 december 20-án alakult meg 500,000 pengő alaptőkével, nyilvánvalóan azzal az

alkalmi céllal,

hogy a kiírásra kerülő nagy utépitési munkákból a maga számára elragadjon egy részt a magyar vállalkozás elől. A részvénytársaság ugyanis teljesen

külföldi alakulás,

annak a svájci vállalatnak magyar expositurája, amelynek Zürichben és Bécsben van a székhelye és amely Ausztriában nagyobb közép-épitési munkákra kapott ugyan megbízásokat, de Magyarországon soha semmiféle közmunkában még részt nem vett. Igazgatóságában Kienast svájci főkonzal, Obrecht Herman, báró Kohner István és dr. Ráth Endre foglalnak helyet, de e két magyar névtől eltekintve, egyébként teljesen és minden ízében külföldi cég. Ugy halljuk, hogy a zsüri

éppen ezért ajánlatát nem is vette figyelembe,

míg most egyszerre makedul tartja magát az a hír, hogy a minisztertanács, ahová az utépitési ügy végleges döntésre került, ennek a cégnek juttatta a munka egy jelentékeny részét.

Vállalkozói körökben nem értik, hogy miért kellett a versenytárgyalás egész anyagát a minisztertanács elé vinni, amire nézve azonban illetékes helyen azt a magyarázatot adják, hogy mivel a munkálatokat a minisztertanács engedélyezte, indokolt, hogy a végleges döntés is a minisztertanácsban történjék. Ez magyarázatnak ugyan magyarázat, de azért mégis érthetetlen, hogy olyan kérdésben, amelyben a műszaki gazdasági szempontok kívül

semmi másnak

nem lehet szerepe, miéle szempont alapján dönt a minisztertanács? A nyugtalankodó közvélemény most összefüggésbe hozza ezt a szó-katlan megoldást azzal a hírrel, hogy ime, egy külföldi érdekeltségűnek juttatnak nagyobb megbízást olyan munkából, amelyre oly hosszú ideig várt a magyar vállalkozás. E keringő hírekről jól informált helyen azt mondják, hogy azok nem felelnek meg a valóságnak s hogy a döntés nyiltéanossá létele

rá fog eafolni mindazokra a pletykákra, amelyek forgalomba kerültek. Semmi sem volna kívánatosabb, mint hogy csakugyan így is legyen s hogy főleg arra eafoljon rá a remélhetőleg most már hamarosan bekövetkező végleges döntés, hogy a magyar közmunkából idegen vállalkozók is részt kaphatnak.

Nagyjelentőségű határozatok a tőzse reform-bizottságban a kiserészesvényesek védelmére

(A Reggel tudósítójától.) A tőzse reformjának előkészítésére kiküldött bizottság e héten két ülést is tartott s ezuttal nagyon érdekes viták közben azokat az előföltételeket vitatta meg, amelyek szükségesek ahhoz, hogy

a tőzsedtanácsban egyáltalán csak szóba is kerülhessen

valamely részvény tőzsedei bevezetése. E föl-feltételek között legérdekesebb az, hogy ezental a bevezetést kéro társaság

alapszabályait is fölül fogja bírálni a tanács,

mégpedig abból a szempontból, hogy addig is, amíg a részvénytársasági törvény megfelelő módosítása meg nem történik, miképen fatálmak védelemre a kiserészesvényesek a vállalatok

alapszabályai utján.

Az általános vélemény szerint az egész reformnak ez a kérdés a legényegesebb része, hiszen a tőzsdére került papírok erkölcsi és anyagi devalvációjának éppen az volt a leg-főbb oka, hogy azok a kiserészesvényesek, akik az infláció idején szereztek részvényeket,

a különböző belső taktikák következtében

vesztették el pénzüket. Mik voltak ezek? A legtöbb vállalat leirta alaptőkéjét, lebelyeg-geste részvényeit, ezeket aztán összevonta, az összevondás folytán előállott töredékeket nem vdsárolta s amikor az összevondás és töke-leírás folytán ugyszólódn ingyen megkapta az annak idején méregdrágán elhelyezett rész-vényeket, akkor tőkét emelt s az új részvé-nyeket olyan áron bocsátotta a részvény-tulajdonosok rendelkezésére, hogy ép elmével senki sem gyakorolta az elővételi jogokat. Most is ott van például a Győri olaj papírja, amelynek részvényeit 6 pengőért lehet megkapni, míg az új részvények elővételi jogát csak 10 pengőért lehet gyakorolni, amihez a kiserészesvényes szempontjából nem kell to-lyábbi magyarázat. Ezért fontos, hogy a vállalatok alapszabályai biztosítsanak a kiserészes-vényes számára legalább annyit, hogy végso esetben

ne legyenek száz százalékg kiszolgáltatva

a vállalatok többsége vagy szándékhatasi ön-kényének. A tőzsedtanács azonban még itt sem akar megállni, hanem a jegyzésre bocsá-tott vállalatok alapszabályaiiban még arra is szeretné intőzkedést látni, hogy

a passzivitásba jutott vállalat ne folytathassa a végletekig a részvényesek újabb meg újabb megterhelését,

hanem konkrét intézkedéseket akar arra nézve, hogyha valamely vállalat bizonyos maximális határidőn belül nem tudja biztosítani prosperitását, sőt ha nem tud bizonyos minimális, mondjuk 1-2%-os osztalékot fizetni, akkor

nyomban mondja ki fölöslesztést

Nagy kedvezményes husvét-i vásár kezdődik március 1-én

a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

V. Gróf Tisza István-utca 18. szám és IX, Mester-utca 15-17. szám alatti ruházati áruházaiiban

Ritka előnyös

bevásárlási alkalom!

Bővebbet e helyen március hó 4-én!

VASÁRNAPI SPORT

A magyar válogatott óriási meglepetésre 3:0 arányu vereséget szenvedett Párisban

Már az első félidőben 3:0-ra vezettek a franciák, a második félidőben állandó védekezésre szorultak, de a magyar csapatot balszerencse is akadályozta a góllövésben. — A harmadik francia gól 11-esből esett. — A magyar védelem és a halvesor csődöt mondott, a csatársorban Ströck, Hirzer és Ticska voltak a legjobbak

Tréninghiány ölte meg a magyar válogatott csapatot, amely nem tudta a finisben kínálkozó gólhelyzeteket kihasználni

Páris, február 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A magyar válogatott csapat — ha nem is elbizakodottan — de azzal a biztos tudattal érkezett meg a francia fővárosba, hogy nagy párisi győzelemmel kezdetti el azt a súlyos párisi vereséget, amelyet az 1924. évi olimpián szon óriási meglepetésre Egyiptom „sötét” csapata aratott fölötté. Három nullra kaptunk ki Egyiptomtól 1924 május 23-án és a francia futballszakértők meg voltak győződve arról, hogy

erre a háromgólos párisi magyar vereségre legalább háromgólos párisi magyar győzelem lesz vasárnap a felelet

Franciaország válogatott csapatával szemben. Párisban olyan nagy respektussal fogadták a „felelmetes” magyar csapatot, hogy ebből a háromgólos magyar győzelemben előre ki-győztek volna, hiszen még mindig libabőrök a hátuk, ha a budapesti 13:1-es szörnyű vereségükre visszagondolnak. A francia fővárosnak ebben a szorongó hangulatában követke-zett be

a futballsport történetének egyik legszenzációsabb meglepetése: a tízeas magyar csapatnak 3:0 arányu katasztrófális veresége.

A franciák, akik a meccs elején 3:0-s vereségben is szívesen kiegyeztek volna, 3:0-ra győztek. A jobb sorsra érdemes magyar csapatot lesújtotta — a második egyiptomi csapat. Egyetlen, de komoly meutésge, hogy a től pi-tenő után ez volt az első, szorongató mérkő-

zés, míg a francia csapat egész télen át játszott és így

formája tetőpontján állott ki a formájuk mélypontján vesztelő magyarokkal szemben.

Hiába állt a magyar csapat a legjobb játékosokból, a tréninghiányt nem pótolhatta a technikai fölény, ne szégyeljük tehát kerekén megmondani, hogy

a párisi csapat nem a magyar válogatott csapat vesztette el, hanem a magyar futballszövetség, amely volt olyan vakmerő, vagy ha úgy tetszik: hozzá nem értő, hogy komoly nemzetközi mérkőzést ilyen korai terminusra kötött le.

A futballszövetség hibáját csak a válogatott csapat hozhatja helyre. Meg kell mutatnia, hogy párisi vereséget csakugyan a tréninghiány okozta és a párisi csorbát Budapesten kell kiköszörölnie, március 10-én, az olasz csapatot szemben. Március 10-ike vagy e csorbát kiköszörölésé, vagy Magyarországunk az elsőklasszis futballnemzetek sorából való kiesését hozza meg.

A kellemetlenül nedves, ködös idő ellenére sok ezer ember sietett ki Colombesba, hogy tanúja legyen a nagy sporteseménynek. Körülbelül 20.000 ember jelent meg, eükből Henry Pathé francia sportügyi államtitkárral. Megjelent báró Villani párisi magyar követ, természetleg az egész magyar követség, a francia kolónia — utóbbi abban a biztos reményben hogy teli tördővel és lelkesedéssel örülhet a nagy magyar győzelemnek.

gyar kolónia kétségbeesetten tüzeli a játékosokat.

az izgalom tetőpontjára hág, amikor Heuric kapus megsérül és néhány perere kiáll.

A franciák végleg visszacsúszk, de a kifáradt magyar csapat még ekkor sem tud eredményt elérni.

Erősen kiütökök a tréning hiánya, mert számtalan gólhelyzetet hagy kiaknázatlanul.

A boldog francia közönség tapsai közbe vonul le a csapat, amely az eddigi francia-magyar találkozások során az első magyar vereséget szenvedte. A francia csapat első félidőben remek és lelkes játékkal megérdemelte a győzelmet, amelyet a második félidőben okos védelmi munkával tartott meg. A csapat legjobb része a közvetlen védelem volt, amelyben Heuric és Wallette nyújtottak kiváló. Villaplane megsérülése után a halvesor kieső visszacsúszk, a csatársorban Nicolas játszott a legjobban. A magyar csapat nem játszott rosszul, bár egyes játékosok nagy hibákat vétettek.

A csapat leggyöngébb része a halvesor volt, amely a védelmet egészen magára hagyta és a támadásokat nem irányította. Ilyenformán tulságosan nagy munka hárult a védelemre, amelyben csak Fogl II. állta meg a helyét. Dudas gyakran hibázott, Beneda a gólokrol nem tehet. A csatársorban a balszárny kitünően játszott.

Ticska és Hirzer egyszerűen megértették egymást.

Mellettük Ströck vezetett néhány egészes támadást, Takács II. és Kalmár azonban váratlanul alul szerepeltek.

A csatársor legnagyobb hibája a gólkép-telenség volt.

ami a tréninghiánynak tulajdonítható. Az izgalmas mérkőzést a svájci Ruoff kifogástalanul vezette.

Köztársasági érmet kapott Fogl II., a magyar csapat kapitánya

Henry Pathé francia sportügyi államtitkár a francia-magyar válogatott futballmérkőzés után közölte báró Villani magyar követtel, hogy a köztársasági miniszter Fogl II.-t, a magyar csapat kapitányát a köztársasági érmmel tüntette ki.

Vass miniszter olasz nyelven mond üdvözlőbeszédet az olasz válogatott csapat március 10-iki fogadtatásán

(A Reggel tudósítójától.) A március 10-iki olasz-magyar futballmérkőzésre máris nagy előkészületeket tesz nemcsak a futballszövetség, hanem a kormány is, amely hivatalos ünnepséssel készült viszonzni a magyar válogatott csapat lelkes román fogadtatását. A magyar csapat maga Mussolini üdvözölte Romában és crevalto tekintettel Bethlen miniszterelnök elhatározta, hogy az olasz labdarúgók fogadtatásán részlesz, míg

az üdvözlőbeszédet olasz nyelven Vass népjóléti miniszter mondja.

E beszéd továbbítása céljából a futballpályára megafonokat fogtak felszerelni és a mérkőzést diszphalyából nézik végig Bethlen miniszterelnök, Vass népjóléti miniszter, Dreher államtitkár, a futballszövetség elnöke, Ripka főpolgármester, valamint a politikai és társadalmi élet előkelőségei.

Franciaország—Magyarország 3:0 (3:0)

Páris, Colombesi Stadion. — 20.000 néző. — Bíró: Ruoff (Svájc)

Az ötödik francia—magyar-mérkőzésre pontban 3 órakor álltak föl a csapatok:

Magyarország: Beneda—Fogl II., Dudas—Borsányi, Bukovi, Gerkessy—Ströck, Takács II., Kalmár, Hirzer, Ticska.

Franciaország: Heuric—Bertrand, Wallet—Villaplane, Banide, Chautrel—Galley, Veinante II., Nicolas, Lieb, Devaquet.

A franciák szítól esőben kezdik a mérkőzést, azonban a magyar kapu előtt teremnek, de védelmünk könnyen utasítja vissza a támadást. Fogl II. felszabadító rugása támadásba hozza a magyar csatársort és Walletnek kell mentenie Ticska veszélyes lefutását. Izgalmasan hullámzik a játék. Banide remek passza frontba hozza a franciákat, újra Fogl II. ment. Nem esőkken az iram, mindkét csapat lankadatlan lendülettel küzd.

a magyaroknál a Hirzer—Ticska-szárny, a franciáknál Nicolas rendkívül veszélyes.

A 10. percben a magyar csapat rendszeres támadásai perekre beszorítják a franciákat, és Heuric kapus nagy bravúrral és szerencsével védi Takács II. és Hirzer lövéseit. A 20. percben Lieb remek lövése munkát ad Benedának és a nagyszerű küzdelem ismét átterelődik a magyar csapat kapuja elé. A 23. percben a francia halvesor szép támadást indít és a magyar védelem pillanatnyi kibagyását felhasználva,

Banide közvetlen közelről gólt lő.

A játék képe alapján mindenki a magyarok egyetlen gólját várja, ehelyett azonban a 25. percben

Lieb átadásából Nicolas a franciák második gólját is berugja.

A váratlan eredményt példátlan ovációval fogadják a hatalmas közönség és a fülsiketítő zajtól deprimált magyar csapat elcsúszk kezdő

lendülettel. Idéges kapkodás váltja föl a rendszeres támadásokat és csak perek mulva jutnak ismét szóhoz.

Hirzer bombáját Heuric lövedé. A közönség lelkes biztatására folytonnal a francia csatársor, amely a halvesorban nem talál ellenállásra. A magaráhagyott, ideges magyar védelem a büntetőterületen belül hendzeit vét és

a 11-esből Nicolas berugja a franciák harmadik gólját.

Gól után a magyar csapat mindent belead, nagy energiával küzdenek, a lövések azonban sorra célt tévesztének. A végsőkig mentő, páratlanul izgalmas küzdelemben Villaplane megsérül és kiáll. Magyar offenzívával fejeződik be a félidő.

A második félidőt a magyar csapat nyomásló fölénye jellemezte.

hosszu negyedórák multak el anélkül, hogy a franciák egyetlen támadásból jufutak volna. Kinos föl a magyar csatárok hihetetlen gólkép-telensége, a legelőnyb helyzeteket sem tudták kihasználni. Az első hat percben a magyarok támadnak, majd a francia csatársor vezet támadást, de csak a tizenötös vonalig jutnak el. A 10. percben szabadrugásból jutnak a magyarok, Tilkos lövése Bertrandról a mezőnybe pattan. A félvonalú álló hátvédnek újra frontba dobják a csatárokat. A védekező franciák ellen újabb szabadrugást ítélt Ruoff bíró, a szabadrugást Wallet kornerre menti.

A csapatok holtfáradtan küzdenek,

a franciák az eredmény megtartására törek-szenek, a magyarok pedig, bár alig állanak a lábakon, újabb és újabb támadásokkal igyek-szenek, a döntő eredményen, de a bravuro-san a magyarok kapus mindent ment. A ma-

Eldöntetlenül végződött a Hungária és az Újpest „barátságos“, de kemény összecsapása

A Ferencváros csak a finisben tudta legyűrni a lelkes Kispeszt. — A III. kerület és a Budai 33-as kitűnő formában győzték le a Nemzetit, illetve a Vasast

(A Reggel tudósítójától.) Mintolt Párisban árálltan, de annál lesújtóbb katasztrófa érte a magyar válogatott csapatot, az itthonmaradt játékosok jobb ügyhöz méltó buzgalommal ügyektelék kitenni magukért a jövő vasárnapi ligaszemélytést beharangozó barátságos mérkőzéseken. Ezeknek szenzációja az Újpest, a III. kerület, a Budai 33-as és a Kispeszt kitűnő játéka volt, ami az outszajder-csapatok őrvedetes főlzárkózását jelenti és azt igéri, hogy a bajnok kiizdelmek körülbelül egyforma erejű csapatok izgalmas összecsapásával fognak a futballsportnak új kizicéket toborozni.

Hálha még a párisi katasztrófát is ki tudnánk lörölni az emlékezetünkéből... De ez már nehezebb dolog lesz. Fordítsunk tehát hátat Párisnak és nézzük, mi történt ideháza. A Hungária nagykezezen tudott 2:2-ös, eldöntetlenül kiesikarni a veszedelmesen jó Újpesttől, a Ferencváros csak a finisben gyűrte le 5:3-ra a lelkes Kispeszt, a meglepően jó III. kerület 2:1-re verte a Nemzetit, a Vasas pedig 4:2-re kapott ki a jól kezdő Budai 33-as-tól, amelynek — ha így folytatja — nem kerül nagy fájradtságába, hogy elkerülje a kiesés veszedelmét.

Újpest—Hungária 2:2 (1:0)

Hungária-ut. — 2000 néző. — Bíró: Schlosser Imre

Hivatalosan még el sem kezdődött a tavaszi futballszézon, vezető csapataink máris „derby-mecsel“ kedveskedtek közönségüknek. A Hungária és az Újpest találkozás a váletzatlan hideg időjárás ellenére is közel kétezer nézőt esábitott ki a Hungária-ut. hófödte futballpályájára, mintha csak sejtették volna, hogy a „barátságos“ jellegű meghazudtoló kemény esatát fog vinni a két csapat.

lány nagy helyzetet Maga a játék a falaj áldozata volt. A tükörstima, sikos pályán buk-dásoltak a játékosok és a legzebbeben fölépítetlektől akciók is fölbörtantak egy-egy — eloszáson. A Hungária stílusa e talajon egyáltaláson.

Újpest kezd a játékot és azonnal tempós támadásokat vezet. A Hungária csak elszigetelt lefutásokkal tud felelni. A II. percben alábbhagy Újpest irama, most a Hungária három kornert is ér el, gól-lövésre azonban még nem került sor. A 20. percben ismét Újpest nyomul föl, a 24. percben Wetzler lövet az egészen gyönyörű védő Fehér kezét,

a labdát a szemfűles Auca gólba helyezi.

Fehér megcsúrl és pár percet kiáll. A Hungária gyors támadásokkal válaszol a gólrá. Barátynak, majd Jeckelnek alkalma is nyílnék a kiegyenlítésre, de lövéseik föle mennek. Ez a sorsa Molnár 30 méterrel távolított beak lövésének is.

Száraz után mintha kieserlett volna a Hungáriát. A 6. percben Spitz Kocsis nagy hibájából a keszen védő Ujvári mellett.

megszerzi Újpestnek a második gólt.

ekkor azonban a Hungária kerül frontba és kitűnősen Ópata beállítású játékkal eldöntetlenre javítja a gólarányt. A két-fehérek első gólját

Skvarek rugja II-esből.

majd Acht egymásután fogja Molnár, Barátky és Kléber lövését. A 33. percben újra Barátky lö a kapura, Acht kiütéssel ment, de

Ópata résen van és belövi a második gólt.

Gól után Schlosser bíró a mérkőzés végét jelzi.

Ferencváros—Kispeszt 5:3 (1:2)

Üllői-ut. pálya — 1500 néző — Bíró: Gallovits Tibor

Minél inkább közeledik a tavasz, annál hidegebb van és a rideg időjárásban bizony a leglekisebb sportembereket is otthon marasztalja. Mult vasárnap még majdnem tele volt a Ferencváros újbonan toborzott tagjával az Üllői-ut. pályán B tribünjén, most azonban a felc sem ment ki a multéji publikumnak, talán azért, mert a zöld-fehérek válogatottját Párisba vitték és ezzel elvesztették legnagyobb vonzóerejüket. Pedig elég nyívós és érdekes volt a játék. A Kispeszt félidőben még 2:1-re vezetett, szünet után 3:1-re növelte előnyét, de

nem állta végig a tempót, úgy, hogy a három pihent játékosal megerősödött Ferencváros a finisben már könnyen birkóztott meg ellenfelével.

A Bukodi, Berkessy és Takács II. nélkül starthoz állt Ferencváros az első félidőben föltűnő gyöngén játszott. A Takács II. helyére beállított Pomázi hasznavehetetlen volt. Sehogyssem ment a játék Koltunak, Obitznak és Hüngler II.-nek sem, viszont Szedlaeck, aki szintén meglepő gyöngén kezdett, a második félidőben a mezőny legjobb embere volt és elsősorban az ő érdemé, hogy a Ferencváros cseréjét nem szenvedett. Siflis és Amsel közül az utóbbi tetszett jobban, figyelembe kell azonban venni, hogy a hideg éppen a kapuvédőket viseli meg legjobban. Takács I., Lyka, Toldi és Fuhrmann egyenletesen szépen és jól játszott és kitűnően mozgott a csak a második félidőben beállított Rázsó. A Kispeszt legjobb része a közvetlen védelem volt, pedig a franciák ellen beállított Dénest és Dudást nélkülöznie kellett. Kutrucc azonban nagyszerűen helyettesítette Dénest és a Raix—Wegner hátdvédő párt is biztosan állt a lábán.

A Ferencváros azonnal frontba kerül, de csak két kornerral veszélyeztet. Toldi bravuroz kitörését pedig Kutrucc teszi ártalmatlanná. A 20. percben a Kispeszt balszárnya támad, a jobbra centerezett labdát Obitz elhibázza és

Paczolay az ellenkező sarokba remekül ivelt gólt helyez. (0:1.)

A Ferencváros újabb kornere után Kispeszt offszájdról indul támadásba, a Ferencváros védelme megáll, de a bíró nem szakítja fölbe a játékot és

Presovszky a Kispeszt második góllát lövi. Kispeszt továbbra is offenzívában marad, de Kiss támadását Takács I. kornor árán szereli le, Wégnar

szép szabadrugását pedig Siflis menti. A 44. percben szabadrugás hozza frontba a Ferencvárost, amiből

Szedlaeck pompás gólt fejel (1:2)

A második félidőben a Ferencváros Siflis Amzel-let, Hüngler II-t Pappot, Pomázi Rázsóval cseréli föl, míg a Kispeszt csatársorába beáll Dán, a haltsorba pedig Marton helyére Paczolay vonják vissza a csatársorból. A Ferencváros rövidesen kornert ér el, majd a Kispeszt lép ismét akcióba. Füstner lövésével Amsel éppen csak elteríteni tudja irányából, mire

Dán a gólba továbbítja. (1:3)

A Ferencváros most „rákapcsol“, de eredménytelenül. A 16. percben Toldit közrefogja a Kispeszt két bütvédeje, amit

tizennyessel torol meg a bíró, Szedlaeck belövi, sőt két perc múlva Kosztá centeréből ki is egyenlül. (3:3.)

Kispeszt védelme megzavarodik, Szedlaeck kiszökelt Rázsót, akiknek szépen ivelt labdáját a 20. percben

Toldi a kapuba fejele. (4:3)

Koltut kornor árán szereli, Senkey II. bombalövését Amsel fogja, majd Kosztá ér el szabályos gólt, amit azonban a bíró Toldi passzív offszájdra miatt nem ítélt meg. A 39. percben ismét kornerral veszélyeztet a Ferencváros, ebből

Szedlaeck gólt fejel. (5:3)

III. ker. FC—Nemzeti 2:1 (2:0)

Üllői-ut. pálya — Bíró: Rátay

A III. kerület már a mult héten is kitűnően szerepelt a Ferencvárossal szemben, vasárnap pedig megérdemelt győzelemmel adta sokat-igézően javuló formájának bizonyítékát.

A III. kerület kezd és mindjárt az első támadása sikerrel jár.

Schiller beadását Konyor 5 méterről védhetetlenül a gólba vágja.

Tíz percen keresztül a Nemzetiek térlelőben folyik a játék. Török hibájából Konyor jó helyzetbe kerül. Lövéseit Gallina rávétéssel akarja védeni, de

a gól menthetetlen. 2:0.

A második félidő a Nemzetiek hatalmas támadásával kezdődik. A III. ker. védelme jól szerel. Drössler csúnyán terugga Hossó, akit kivisznek a pályáról. Pár perc múlva Hossó visszaszantikál, de nem sok hasznát veszik. A Konyor helyett beállított Kenyeres biztos gólt hibáz. Lengyel mellé lö. Két eredménytelen Nemzeti-kornor következik. Horváth I. lepos labdját Neuhaus kiüti, de

Czétényi a kapu balsarkába vágja. (2:1)

Nyolc percen keresztül nyomozott III. ker. fölény, majd hullámzó mezőnyjátékkal végződik a mérkőzés.

Budai „33“-as—Vasas 4:2 (2:2)

Hungária-ut — 1500 néző — Bíró: Szántó

A Budai 33-as csapata kitűnő startot vesz az idén és ha jelentégt elősrangu formáját megőrizi, ugy hamarosan elkerül az utolsóelötti helyről. Viszont a Vasas még mindig csak a kísérletezésnél tart, amellel

tulságosan puhán és rendszertelenül játszanak.

A Vasas kezd, de csakhamar a Budai 33-as kerül frontba és Kovács már a 5. percben gólt rug. A 33-asok továbbra is veszélyesen támadnak és a 29. percben

Steiner lapos lövésével ketőre szaporodnak a budai gólok.

Kiesít erősít a Vasas, mégis górtalanul esik Tomcsenzek a 39. percben lött gólt. Az utolsóelötti percben

Buza 30 méterről nagyon szép góllal kiegyenlít. (2:2.)

A második félidő eredménytelen Vasas-kornerral kezdődik, a 8. percben

Ember közvetlen közelről szép gólt lö.

Ekkor jobb játékot produkál a Vasas is, azt azonban nem tudják megakadályozni, hogy a 15. percben Schmidt be ne lövje a negyedik gólt. A félidő 35 percig tartott.

Az MTK ping-pong-csapata 10:6-ra vezet az NSC ellen. A ping-pong bajnoki csapatversenyt vasárnap folytatták. A döntőben az NSC az MTK-val került szembe, az MTK már 10:6-ra vezetett, amikor a mérkőzést félbeszakították. Szabados minden mérkőzését megnyerte, Müller legyőzte Mechlovitsot, aki viszontszul Belláktól verte meg. A versenyt szerdán fejezik be.

Kizárta boxszakályának elnökét a BTK. Sportkörökben érdeklődést keltett az a vád, hogy Hirschberg István, a BTK boxszakályának elnöke a BSE-be akarta átjátszani az angalföldi egyesület most kizárta tagjai sorából Hirschberget, mentőtanuját, Kovács-lázy Vilmost, a BSE társelnökét azonban ítélhetőzatlán előtt nem hallgatták ki és ezért a közgyűléshez föllobbez.

Homámaszrony me csevegjen
Minden nőért kár
Dr. Oetker sütőporá
Régen magyart már.

Kérje a fűszerkereskedésben a most megjelent, 148 receptet tartalmazó, színes képekkel illusztrált Dr. OETKER-féle RECEPTKÖNYVET
Ára 30 fillér
Ha a fűszeresnél nincs, forduljon közvetlenül hozzánk: Dr. OETKER A. gyárhoz, Budapest VIII., Conti-utca 2a

Nurmit kitiltották az amerikai pályákról

Newyork, február 24.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A fődöntő-pályaversenyszorozón legnagyobb szenzációja az amerikai atletikai szövetségnek az a határozata, amellyel

Nurmit kitiltották az összes amerikai pályákról.

A kitiltást azzal indokolják, hogy a finn futógép súlyosan vétett az amatőrszabályok ellen.

Piller nyerte a Tiszti Vivó-Club epéversenyét

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este rendezték meg a Tiszti VC epéversenyének tízes döntőjét a Tiszti Kaszinó nagytermében. A döntőbe jutott tíz vívó közül Hajdu János és Kálnitzky Gusztáv, mint favoritok indultak.

A versenyt meglepetésre Piller György (MAC) nyerte meg.

aki csak Kálnitzkytól szenvedett vereséget. Bögen Albert (TVC), a verseny második helyezette, Pilleről és Hajdútól kapott ki.

Részletes eredmény:

1. Piller György (MAC) 8 győzelem 16 pont. 2. Bögen Albert (TVC) 7 gy. 14 pont. 3. Kálnitzky Gusztáv (TVC) 6½ gy. 13 pont. 4. Hajdu János (Róna-iskola) 6 gy. 12 pont. 5. Hatz Ottó (TVC) 5 gy. 10 pont. 6. Idrányi Ferenc (Békéssy VC, Debrecen) 5 gy. 10 pont. 7. Nagy Ernő (MAC) 3½ gy. 7 pont. 8. Nagy Mihály (TVC) 5 gy. 6 pont. 9. Dunay Pál (BBTE) 1 gy. 2 pont. 10. Prückler József (BSE) 0 gy.

A Tiszti VC kombinált versenyének (tör. epé, kard) állása a tör. és epéverseny eldöntése után a következő:

Megkezdődtek a mezei futóversenyek. A Munkás TE vasárnap délelőtti rendezte meg Hess József-vándordíjas mezei versenyt hét-kilométeres távon a Millenáris-pálya környékén. Az MTE és az Egyetértés SC között klubközi viadall keretében lebonyolított verseny 24 ponttal az MTE (Pethő, Osusztó, Rózsa, Csathó, Strasser) javára dőlt el, míg az ESC (Majorossi, Gégény, Hufnagel, Hegedűs, Eper) 30 pontot ért el. Az MTE-ESC klubközi ifjúsági versenyt is, négykilométeres távon, az MTE (Bernstein, Ausländer, Kapesándy, Bödör, Fritz) nyerte meg 15 ponttal. Egyénileg a helyezési sorrend a következő volt. Szenior verseny: 1. Majorossi (ESC) 23 p. 10 mp. 2. Pethő (MTE) 23 p. 11 mp. 3. Osusztó (MTE)

23 p. 21 mp. Ifjúsági verseny: 1. Bernstein (MTE) 15 p. 36 mp. 2. Ausländer (MTE) 15 p. 43 mp. 3. Kapesándy (MTE) 15 p. 45 mp. A mouste mezei versenyről Sodr Andrást 17 éves munkás került ki győztesként. — Az MTK ifjúsági és szenior mezei versenyt vasárnap délelőtti a Hungária-úti pálya környékén tartották meg. Az ifjúsági versenyt (táv 3200 méter), amelyben 58 futó indult, Simon István (MTK) 15 éves tanonc nyerte meg 12 p. 11,6 mp. alatt. 2. Ambrus (Vasas) lett 12 p. 12,2 mp. alatt. 3. Czimbuli (MTK) 12 p. 28 mp. alatt. A 4500 méteres szenior versenyben (45 induló) Lakos Pál (Törökvis) győzött 18 p. 28,4 mp. alatt két Vasas-futó: Balogh (18 p. 33,2 mp.) és Gergely (18 p. 42,4 mp.) ellen. A szeniorok kezdők kategóriájának győztese Lindner Pál (Vasas) volt 18 p. 32,6 mp. alatt. A szenior csapatverseny győztese a Vasas volt.

A BKE nyeri az ötös jégchokitornát. A városi nagyjegyen vasárnap délelőtti játszotta le az eddig veretlen BKE és BBTE döntőjellező jégchokimérkőzését. A meccset a BKE nyerte meg 6:0-as meglepő gólaránnyal. A torna sorsával a BKE javára el is dőlt, miután hátralevő ellenfele az MHC, amelyet a BBTE is könnyen vert.

A jégchokitorna állása most a következő:

1. BKE	---	3	3	0	0	16	6
2. BBTE	---	3	2	0	1	7	4
3. MHC	---	3	2	0	1	6	4
4. FTC	---	2	0	0	2	2	8

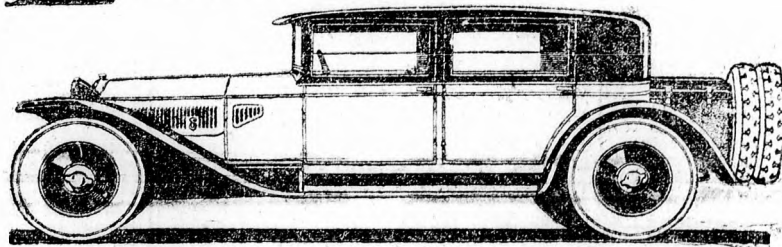
Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Contiúta 4.

Műszaki igazgató: Deutsch D

Minden megvan a

LANCIA

LAMBDA-BAN

amit a tökéletes automobiltól kívánni lehet:

Sima laesu menet átkapcsolás nélkül a nagyvárosi forgalomban.

Utolérhetően gyorsaság az országúton és a hegyekben.

Megerősítés nélkül könnyű futás akár görögnyós, bakháttas uton, akár a legnagyobb homokban, sárban, vagy hóban.

Mindaddig utánoszhatatlan, tökéletes rugózás a legrosszabb uton is.

Elsőrendű anyag, óraműszerűen precíziós kidolgozás, szinte hihetetlenül hosszú élettartam.

A legnagyobb kocsit is túlszárazító teljesítmény mellett a legkisebb kocsinál is kisebb benzin-, olaj- és gumifogyasztás.

A legnagyobb stabilitás, amely autonál elérhető.

Gyönyörű külső forma, amely eltér attól a sablontól, amely ma már minden taxin is látható.

A MAGYARORSZÁGI TULAJDONOSOK EGY RÉSE:

Gróf Bethlen István, miniszterelnök,
Hl. vitéz Horthy Miklós,
Nagybányai Horthy Jenő,
Orgróf Pallavicini György,
Gróf Durini di Monza, olasz meghatalmazott miniszter,
Gróf Wenckheim József,
Gróf Wenckheim Pál,
Gróf Csizfáky László,
Herceg Windischgrätz Lajos,
Gróf Csáky László,
Gróf Károlyi Imre,
Gróf Festetics Sándor,
Gróf Nádasdy Pál,
Herceg Montenuovo Nándor,
Gróf Teleki Adám,
Dr. Bláthy Ottó Titusz,
Baró Jungendorff Tivadar,
Baró Wolfner András,
Paupera Ferenc, Földhivatalintézet vezetője,
Blaskovich Péter, földhivatalos,
Vitéz Fáy László, földhivatalos,
Sándor Kálmán, Pénzüm. igazgatója,
Honfity Hanna, színművésznő,
Kiss Ferenc, színművész,
Dr. Szelvár Aladár,

Dr. Dorogi Lajos, igazgató,
Duklay Tibor, Budapest,
Dr. Simon Béla, egyet. tanár,
Dr. budai Goldberger Antal, igazgató,
Dr. Sebestyén László, igazgató,
Dr. Pécz Aladár, igazgató-főorvos,
Lewin Max, Corvin-székház steinbök,
Dr. Báthory József, ügyvéd,
Neumayer István, igazgató,
Walla József, cementgyár,
Dr. Molnár Dezsi, ügyvéd,
Dr. Mécsáros Gyula, várm. tiszti ügyész,
Zwack Béla, likörgyáros,
Gosztonyi Sándor, földhivatalos,
Váci Barkereskedelmi Rt.,
Dr. Elekcs Rezső, orvos,
Dr. Krócskócs Rezső, orvos,
Reich Erna, földhivatalos,
Reichl Henrik, főmérnök,
Leiner Testvérek Enygyár,
Dr. Bácz György, földhivatalos,
Sarlay Sándor, földhivatalos,
Reinle János, ny. alvezetés,
Dr. Vajda Ernő, ügyvéd,
Dr. Hajagos László, főorvos,
Lázár Miklós, fűszerkesztő,
Nyéki Ilona, udvarhölgy,

Agoston Manó, gyáros,
Dr. Rosenberg Sándor, ügyvéd,
Eszterházy Ferenc, mérnök,
Dr. Kemenes Oszkár, kormányfőtanácsos,
Schmied Mihály, lakókereskedő,
Dr. Braun Ferenc, földhivatalos,
Majláth Mihály, motorkerékpárkereskedő,
Földes Bertalan, butorkerékpárkereskedő,
Dr. Cskányi Lóránd, ügyvéd,
Bádn Zsigmond, szállótulajdonos,
Dr. Székely László, főorvos,
Dr. Nagy Mihály, egyetem m-tanár,
Országos Futarmű Rt.,
Dr. Hein István, ügyvéd,
Luger Camillo és Társa Rt.,
Ettel Antal, autógázszolgáltatónak,
Czukur Ferenc, a Florián Garázsok igazg.,
Zöldhelyi Miklós, Wenckheim-uradalmi főszámvivő,
Fáth Károly, nagykereskedő,
Pajor László, benzin- és olajnyakkereskedő,
Dr. Kálmán Ernő, fogorvos,
Magyar Államias Takarékpénztár,
Klein Gyuláné, hitelbank,
Iglauer István, gyárigazgató, s.b.

AUTOMOBILBEHOZATALI RT., BUDAPEST

IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 3. — TELEFON: AUT. 856-28.